

Gmina Tyczyn

Nr 8 (566)
28.08. - 24.09.2016 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Matysówka

Tyczyn

W numerze:

- O stypendiach szkolnych dla uczniów i programie „Wyprawka szkolna”
- Rozstrzygnięcie konkursu „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni”
 - O segregacji odpadów raz jeszcze
 - Informacje z OSP w Kielnarowej
- Flimero wśród dziesięciu najlepszych zespołów w Europie
 - Jak pomóc dziecku wkroczyć w nowy rok szkolny
 - Kalendarium Hermanowej

(fot. O. Kustra)

SP w Hermanowej tuż przed rozpoczęciem roku szkolnego

Klimat Hermanowej tworzą ludzie i miejsca

Dom Ludowy w Hermanowej.
Mieści się tu też biblioteka, straż ...

oraz
Inter-Klub

Do OSP w Hermanowej chętnie zapisują się młodzi chłopcy i dziewczęta

Sercem
Hermanowej
jest kościół
i szkoła

Dzieci ze SP w Hermanowej

Rada Miejska uchwaliła

22 czerwca br. odbyła się sesja Rady Miejskiej w Tyczynie. Radni wysłuchali informacji o realizacji wniosku dotyczącego określenia stanu formalno-prawnego działek stanowiących drogi gminne oraz podjęli uchwały w sprawach:

• **Zmiany Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tyczyn.** W związku z długimi przerwami w odbiorze odpadów segregowanych (papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe oraz odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone), które były odbierane 1 raz w miesiącu (a w praktyce nawet co 6 tygodni), ustalono nowe częstotliwości odbioru odpadów komunalnych.

• **Zmiany uchwały dotyczącej określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych** od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę, w szczególności ilość odpadów komunalnych, częstotliwość i sposób świadczenia usług. Wprowadzona zamiana nie wpłynie znacząco na ilość dodatkowych zbiorów, a pozwoli uniknąć wydłużonych terminów odbioru ww. odpadów.

1. Zmieszane odpady komunalne odbierane są:

- 1) z nieruchomości zamieszkałych o zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej – 1 raz na 2 tygodnie,
- 2) z nieruchomości zamieszkałych stanowiących budynki wielolokalowe – 1 raz na 2 tygodnie, a w okresie od kwietnia do października 1 raz na tydzień.

2. Odpady zbierane w sposób selektywny: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe odbierane są z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy 1 raz na 4 tygodnie.

3. Odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone odbierane są:

- 1) z nieruchomości zamieszkałych o zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej – 1 raz na 4 tygodnie, a w okresie od kwietnia do października na terenie miasta Tyczyna 1 raz na 2 tygodnie,
- 2) z nieruchomości zamieszkałych stanowiących budynki wielolokalowe – 1 raz na 2 tygodnie, a w okresie od kwietnia do października 1 raz w tygodniu.

4. Żużel i popiół odbierane są:

- 1) z nieruchomości zamieszkałych o zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej – 1 raz na 2 tygodnie,
- 2) z nieruchomości zamieszkałych stanowiących budynki wielolokalowe – 1 raz na 2 tygodnie.

5. Odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 1 raz w roku w terminie określonym w harmonogramie.

6. Zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki są zbierane w wyznaczonych punktach na terenie gminy.

7. Odpady remontowo-budowlane zebrane są do kontenerów w miarę potrzeby.

8. Odpady zbierane selektywnie (wymienione w punkcie 2) można przekazać bezpłatnie do Gminnego Punku Selektywnej Zbiórki Odpadów.

9. Transport odpadów do Gminnego Punku Selektywnej Zbiórki Odpadów właściciele nieruchomości zapewniają i finansują we własnym zakresie.

10. Informacja o lokalizacji oraz godzinach otwarcia Gminnego Punku Selektywnej Zbiórki Odpadów zostanie podana do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty oraz opublikowana na stronie internetowej gminy Tyczyn.

• **Wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia**

stawki takiej opłaty na terenie Gminy Tyczyn.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uchwały wydane na podstawie wcześniejszych przepisów powinny zostać zastąpione obowiązującymi aktami wykonawczymi. Zmianą wprowadzoną w uchwale jest zapis mówiący o tym, że stawką podstawową jest opłata za odpady segregowane, natomiast stosuje się wyższą stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady zbierane są w sposób nieselektywny.

• **Zaciągnięcia zobowiązania na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w Gminie Tyczyn.**

Umowa z Konsorcjum: TRANS-FORMERS Sp. z o.o. z Tarnowa i Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej – Rzeszów Sp. z o.o. na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od mieszkańców Gminy Tyczyn zawarta jest do 31.12.2016 r. W celu zapewnienia ciągłości usług odbioru i zagospodarowania odpadów od mieszkańców gminy Tyczyn istnieje konieczność ogłoszenia przetargu i wyłonienia kolejnego wykonawcy. Podjęcie ww. uchwały pozwoliło na zabezpieczenie środków na to zadanie.

• **Zmiany uchwały w sprawie zatwierdzenia „Regulaminu przyznawania dofinansowania na usuwanie i utylizację wyrobów zawierających azbest pochodzących z obiektów budowlanych z terenu gminy Tyczyn”.** Zmiana dotyczy zapisu, że zakres zadania będzie finansowany w 100% przez gminę Tyczyn.

• **Zaciągnięcia zobowiązania na zadanie pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Kielnarowej i Borku Starym, budowa kanalizacji sanitarnej Kielnarowa Zagonianka”.** Do zaciągnięcia zobowiązania na zadanie pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej w Kielnarowej i Borku Starym” koniecznym jest dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Kielnarowa i Borek Stary objętych prawomocnym pozwoleniem na budowę. Powyższe zadanie było planowane do zakończenia w 2006 r. Natomiast na zadanie pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej Kielnarowa Zagonianka” wykonana jest dokumentacja projektowa. Zadania będą realizowane do kwoty 1 990 000 zł w latach 2016-2017.

• **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2016 r.**

• **Wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Tyczyn.** Rada po konsultacjach społecznych wyznaczyła obszar rewitalizacji dla Gminy Tyczyn obejmujący miejscowość Tyczyn z wyłączeniem ulicy Potoki i ulicy Łany (działania rewitalizacyjne prowadzone będą na działkach o numerach 1034, 1190, 1192/5, 1192/3, 1193/6, 1193/7, 1193/9, 1671/16).

• **Zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacyjnego Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tyczyn na lata 2016-2022.** Komitet Rewitalizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tyczyn może zostać powołany, ale nie jest obligatoryjny. Pracami związanymi z rewitalizacją w gminie zajmuje się zespół pracowników powołanych przez Burmistrza. W związku z tym Rada odrzuciła uchwałę w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacyjnego Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Tyczyn na lata 2016-2022.

Rubrykę redaguje:

Dorota Michalak
- pracownik Urzędu
Miejskiego w Tyczynie,
inspektor ds. obsługi
Biura Rady Miejskiej

Co nowego?

Przebudowa drogi

W czwartek, 18 sierpnia br., zakończono prace przy przebudowie odcinka dróg na długości 3170 mb. w Kielnarowej i Matysówce. Co zostało zrobione - informacja poniżej.

30 października 2015 r. Gmina Tyczyn złożyła wniosek o dofinansowanie zadania do Wojewody Podkarpackiego w ramach **Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019**. Po otrzymaniu dotacji przystąpiono do realizacji zadania. Zakres prac obejmował: poszerzenie drogi na odcinku 300 mb, umocnienie dna rowu korytkiem ściękowym (1877 mb), umocnienie skarpy płytami jumbo (1430,1 m²). W ramach wykonywanych prac utwardzono też pobocza (3106 m²), zamontowano bariery ochronne (120 mb), wykonano progi zwalniające

Dofinansowanie zadania z budżetu państwa stanowi 50%

Fot. A.Janda

Fot. A.Janda

Uroczystego poświęcenia przebudowanej drogi dokonali księża proboszczowie: Sławomir Baławender z Kielnarowej i Jan Pyziak z Matysówki w obecności Burmistrza Tyczyna, Przewodniczącego Rady Miejskiej oraz Radnych z Kielnarowej i Matysówki.

(12 m²), postawiono 8 znaków drogowych oraz osadzono krawężniki na długości 76 mb.

Wartość kosztorysowa zadania wynosiła 2 146 428,58 zł (po przetargu - 1 097 366,66 zł.) Wartość zadania z nadzorem i projektem to koszt 1 137 119,06 zł.

Tekst: **Stanisław Frączek**
- pracownik UM w Tyczynie

Zadanie (pn. *Przebudowa dróg gminnych nr 108921 R Kielnarowa-Matysówka-Matysówka-Kielnarowa na odcinkach: - Kielnarowa-Matysówka km 0+000-2+679,40, - Matysówka-Kielnarowa km 2+679,40-3+170 na działce nr ew, 758/1 i 199 w m. Kielnarowa oraz 573 w m. Matysówka*) znalazło się na **piątym miejscu na liście rankingowej wśród 70 zadań z innych gmin, które także otrzymały dofinansowanie.**

Przebudowa boiska w Matysówce

Gmina Tyczyn uzyskała dofinansowanie ze środków **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** na przebudowę **boiska sportowego ze skocznią do skoku w dal przy Szkole Podstawowej w Matysówce**.

Przeprowadzono już postępowanie przetargowe i wyłoniono wykonawcę zadania – **została nim firma PAMAP Sp. z o.o. z Rzeszowa**. Wartość wykonania tego zadania po przetargu wynosi 319 566,53 zł, natomiast kwota dofinansowania to 271 631,55 zł (85% tej wartości).

Zakres rzeczowy zadania obejmuje utworzenie boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni z kostki gumowej z przeznaczeniem do gry w piłkę ręczną i nożną, koszykówkę, siatkówkę, tenisa ziemnego. Obok boiska powstanie bieżnia do skoku w dal. Zakończenie realizacji zadania będzie miało miejsce w październiku 2016 r.

Jednocześnie na realizację tego samego zadania Gmina Tyczyn uzyskała dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (z budżetu państwa) w ramach „Programu modernizacji infrastruktury sportowej – edycja 2016”. Jeżeli Ministerstwo Sportu wyrazi zgodę na wykorzystanie dotacji jako wkładu własnego do projektu finansowanego z RPO WP 2014-2020, kwota dofinansowania wyniesie 47 934,98 zł. W takim przypadku przebudowa boiska sportowego w Matysówce w całości sfinansowana zostanie ze środków zewnętrznych.

Tekst: **Edyta Ciura** - pracownik UM w Tyczynie

Na zadanie pn. „**Przebudowa boiska sportowego ze skocznią do skoku w dal przy Szkole Podstawowej w Matysówce**” Gmina Tyczyn uzyskała dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 w ramach osi priorytetowej VI Spójność przestrzenna i społeczna, działanie 6.4 Infrastruktura edukacyjna, Poddziałanie 6.4.3 Szkolnictwo ogólne.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Parę dni temu złożyłam wniosek o emeryturę. Czy mogę go wycofać?

Osoba upoważniona ma prawo wycofać wniosek nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji, czyli w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji.

Wycofanie wniosku można złożyć w formie pisemnej, ustnie (do protokołu w najbliższej jednostce ZUS) lub przesłać drogą elektroniczną.

Pobieram z ZUS-u emeryturę. Urodziłam się w 1940 roku. Na emeryturę przeszedłam w wieku 60 lat. W latach 1974-1978 przebywałam na urlopie wychowawczym. Czy mogę przeliczyć emeryturę według nowych przepisów?

Okresy urlopów wychowawczych i opieki nad dziećmi liczone są tak, jak okresy składkowe wyłącznie przy ustalaniu kapitału początkowego.

Osoby urodzone przed dniem 1 stycznia 1949 r. miały ustaloną wysokość emerytury na starych zasadach. Nie ustala się dla nich kapitału początkowego. W związku z tym korzystniejszy sposób liczenia okresów opieki nad dziećmi nie dotyczy osób mających ustaloną wysokość emerytury według starych zasad.

Chcę ubiegać się w ZUS o świadczenie przedemerytalne. Słyszałam, że najpierw trzeba pobierać zasiłek dla bezrobotnych - czy to prawda?

Tak. Osoba starająca się o przyznanie świadczenia przedemerytalnego musi zarejestrować się w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna i przez co najmniej 180 dni pobierać zasiłek dla bezrobotnych. Dopiero po tym czasie ma prawo do składania wniosku o przyznanie świadczenia przedemerytalnego (na formularzu ZUS RP-26). Ponadto w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych osoba ta nie może – bez uzasadnionej przyczyny – odmówić przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oferowanej przez urząd pracy (w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych). Osoba ubiegająca się o świadczenie przedemerytalne ma 30 dni na złożenie wniosku do ZUS-u, licząc od dnia otrzymania zaświadczenia z urzędu pracy potwierdzającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Rubrykę redaguje:
Alicja Kochanowicz
-Grabuś -
specjalista ds. komunikacji
i edukacji w Rzeszowskim
Oddziale ZUS

Panu WACŁAWOWI CIURZE

byłemu radnemu Rady Miejskiej w Tyczynie

wyrazy głębokiego żalu i współczucia

z powodu śmierci

TATY

składają: Burmistrz i Pracownicy Urzędu Miejskiego w Tyczynie oraz Przewodniczący i Radni Rady Miejskiej w Tyczynie

DYŻURY

Radne Kielnarowej **panie Jadwiga Czarnik** i **Ewelina Malak** zapraszają mieszkańców na swój dyżur do Centrum Rekreacyjno-Kulturalnego w Kielnarowej (biuro Sołtysa).

Najbliższy dyżur: **1.09.2016 r., godz. 18:00-19:00.**

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE I PSYCHOLOGICZNE

dla osób poszkodowanych przestępstwem oraz członków ich rodzin

Urząd Miejski w Tyczynie, ul. Rynek 18, pok. nr 27 (I piętro), tel. (17) 22-19-310, 22-19-211.

• **porady prawne:** poniedziałek 9.00-14.00, czwartek 13.00 – 18.00

• **porady psychologiczne:** środa 16.00-18.00

Organizator: **Podkarpacki Ośrodek Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego**

PODZIĘKOWANIE

W imieniu całej naszej Rodziny pragnę serdecznie podziękować wszystkim za udział w uroczystościach pogrzebowych mojego **Męża**, a także za modlitwę i wszelkie życzliwe słowa.

Dziękuję Pracownikom Urzędu Miejskiego w Tyczynie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Tyczynie, Zespołowi Tyczyniaczy oraz Chórowi.

Zofia Szela z Rodziną

„Nie żyjemy, aby umierać..., ale umieramy, aby żyć wiecznie” (M. Buchberger)

Pani KRYSTYNIE BOGDAN

wyrazy głębokiego żalu
z powodu śmierci

MĘŻA

składają: Burmistrz i Pracownicy Urzędu Miejskiego w Tyczynie oraz M-GOPS w Tyczynie

Pani KRYSTYNIE BOGDAN

wyrazy głębokiego współczucia

z powodu śmierci

MĘŻA

składają: Przewodniczący i Radni Rady Miejskiej w Tyczynie

Wyniki konkursu - **Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni**

Od kilku lat na łamach naszego czasopisma prezentujemy ogrody, których właściciele zwyciężyli w konkursie organizowanym przez Gminę Tyczyn. Poniżej informacja, którą w imieniu komisji oceniającej przekazała naszej Redakcji **Joanna Kalembkiewicz**, pracownik Urzędu Miejskiego w Tyczynie.

Komisja powołana przez Burmistrza Tyczyna, składająca się z przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Tyczynie i Rady Osiedla w Tyczynie, dokonała przeglądu spośród 10 zgłoszonych przez mieszkańców Gminy Tyczyn ogrodów przydomowych, balkonów oraz posesji i postanowiła przyznać:

I nagrodę pani **Iwonie Błażejowskiej** z Tyczyna (**zakup towarów ogrodnich na kwotę 600 zł**);

II nagrodę państwu **Katarzynie i Wacławowi Staniek** z Tyczyna (**zakup towarów ogrodnich na kwotę 400 zł**);

III nagrodę pani **Justynie Stachów** z Kielnarowej (**zakup towarów ogrodnich na kwotę 300 zł**).

Posesja Marty Przysaś z Kielnarowej

Wyróżnienie w konkursie zdobyła Krystyna Wiater z Kielnarowej

Nagrodzony ogród Justyny Stachów z Kielnarowej

Specjalne wyróżnienia postanowiono przyznać paniom **Krystynie Wiater** i **Marcie Przysaś** z Kielnarowej - **zakup towarów ogrodnich na kwotę 150 zł**.

Osoby nagrodzone i wyróżnione wykazały duże zaangażowanie i pomysłowość w urządzeniu swoich przydomowych ogrodów, balkonów i posesji. Wszystkim osobom biorącym udział w konkursie dziękujemy, a laureatom gratulujemy.

Stowarzyszenie KRIS, Kreatywność, Rozwój, Innowacyjne Społeczeństwo z siedzibą w Rzeszowie zaprasza osoby lubiące prace z rękodzieła ludowego do uczestnictwa w warsztatach w **Centrum Dziedzictwa i Informacji Turystycznej w Tyczynie**, w ramach projektu „**CRAFTY**” współfinansowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie:

- **7 i 14 września** – świat wstążki i tasiemki
- **21, 28 września** oraz **5 października** - kwiaty z tkanin
- **12 i 19 października** - malarskie *anioly*
- **5, 16 i 23 listopada** - frywolitka
- **30 listopada** - biżuteria z koralików
- **7 grudnia** – ozdoba świąteczna - poincesja
- **14 grudnia** - stroik świąteczny

Informacje i zapisy
pod nr. tel. 514-264-953

*Czas jest najlepszym lekarstwem na smutek,
a wspomnień nikt nam nie odbierze,
zawsze będą z nami.*

Koleżance KRYSTYNIE BOGDAN

wyrazy głębokiego współczucia i słowa
otuchy z powodu śmierci

MĘŻA

składają: Kierownik i Pracownicy Gminnego
Zespołu Obsługi Szkół w Tyczynie

RODZINIE I BLISKIM

śp. Izabeli Domino

najszczerze wyrazy współczucia
składa Związek Kombatantów i Byłych
Więźniów Politycznych w Tyczynie

IZABELA DOMINO - żołnierz Batalionów Chłopskich, pseudonim „Iskra” - odeszła na wieczną wartę

Fundusze Europejskie na odnawialne źródła energii – tańszy prąd, ale dla kogo? – część 1

Polityka klimatyczna Europy i Polityka Energetyczna Polski zakłada redukcję emisji zanieczyszczeń, zwiększenie udziału Odnawialnych Źródeł Energii (dalej: OZE) w całkowitym zużyciu energii i wzrost efektywności energetycznej.

Zwiększenie poziomu produkcji energii z OZE będzie możliwe dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego (dalej: RPO WP) oraz Programie Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. W niniejszym numerze GT przedstawiamy możliwości, jakie stwarza w tym zakresie program regionalny województwa podkarpackiego.

Konkursy na projekty mające na celu rozwój OZE przewidziane zostały do ogłoszenia w IV kwartale 2016 r. w ramach działania 3.1 RPO WP. Działanie to nie wyczerpuje jednak wszystkich możliwości wsparcia rozwiązań OZE, albowiem będą one premiowane również w innych działaniach realizowanych w ramach RPO WP 2014-2020.

W ramach działania 3.1 Rozwój OZE będzie można realizować przedsięwzięcia polegające na budowie i/lub wyposażeniu się w urządzenia umożliwiające wytworzenie energii z odnawialnych źródeł w oparciu o energię wody (do 5 MWe), wiatru (do 5 MWe), słońca (do 2 MWe/MWt), geotermii (do 2 MWt, brak limitu dla wytworzenia), biogazu (do 1 MWe, brak limitu dla wytworzenia energii cieplnej) i biomasy (do 5 MWt/MWe). Na dofinansowanie z Funduszy Europejskich będą mogły liczyć również projekty zakładające roboty budowlane i/lub zakup wyposażenia związanego z podłączeniem ww. instalacji do sieci elektroenergetycznych/ciepłowniczych. Działanie 3.1 przewiduje również wsparcie robót budowlanych i/lub wyposażenia instalacji wytworzenia energii w procesach wysokosprawnej kogeneracji ze źródeł odnawialnych (o mocy zainstalowanej energii elektrycznej do 1 MW), a także podłączenie ww. instalacji do sieci elektroenergetycznych/ciepłowniczych. Dofinansowywane będą również roboty budowlane i/lub wyposażenie dotyczące budowy, rozbudowy, przebudowy sieci ciepłowniczych, które służą dystrybucji ciepła wytwarzanego wyłącznie z OZE.

O środki na ww. inwestycje będą mogły starać się m.in.: jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia, jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, a także przedsiębiorstwa, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, podmioty wykonujące działalność leczniczą oraz porozumienia podmiotów wyżej wymienionych reprezentowane przez lidera.

Co ciekawe, projekty przewidujące instalacje OZE

wykorzystujące **energię wody, wiatru, słońca, geotermii, biogazu i biomasy** będą mogły być dodatkowo realizowane jako tzw. **Projekty Parasolowe**. W najbliższym naborze planowanym na IV kwartał br. na dofinansowanie takich projektów przeznaczono 70 mln zł. Co ważne, o ile beneficjentem takiego projektu mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, o tyle partnerem „projektu parasolowego” mogą być pozostałe podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie w niniejszym działaniu.

Projekt parasolowy zakłada, że gmina X przygotowuje, zleca i koordynuje wykonanie mikroinstalacji OZE, z której korzystać będą gospodarstwa domowe z jej terenu. Oczywiście, energia wytworzona w takiej mikroinstalacji powinna być zużywana na własne potrzeby gospodarstw domowych, a tylko jej niewykorzystana część będzie mogła być wprowadzona do sieci elektroenergetycznej. Ostatecznymi odbiorcami takich projektów mogą być osoby fizyczne. Gmina, która zechce realizować taki projekt parasolowy zobowiązana będzie do wybrania ww. gospodarstw domowych w otwartej, przejrzystej i niedyskryminującej procedurze, co wiąże się m.in. z upublicznieniem informacji o naborze dla gospodarstw domowych, a kolejno ich wyborem zgodnie z ww. zasadami oraz wymogami wynikającymi z dokumentacji projektowej.

Poza naborami dla projektów parasolowych przewidziana jest również tradycyjna ścieżka, w ramach której o środki na opisane powyżej działania mogą aplikować wszystkie ww. podmioty.

Kwota przeznaczona na dofinansowanie takich wniosków w ramach konkursu planowanego do ogłoszenia w IV kwartale tego roku to 150 mln zł. Projekty wybierane będą w trybie konkursowym, a podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków będzie Departament Wdrażania Projektów Infrastrukturalnych Regionalnego Programu Operacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Maksymalna kwota dofinansowania dla projektu złożonego w ramach konkursu ogólnego wynosi 10 mln zł, a projektu złożonego w ramach konkursu dedykowanego dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych wynosi 15 mln zł. Poziom dofinansowania w przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną wynosi maksymalnie 85% wydatków kwalifikowalnych. Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych to 500 tys. złotych.

Rubrykę redaguje:

EWELINA KLOC

Pani KRYSTYNIE BOGDAN

wyrazy współczucia z powodu śmierci

MĘŻA

składają: Dyrekcja, Rada Pedagogiczna i pracownicy Publicznego Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Tyczynie

Naczelnikowi OSP Kielnarowa

druhowi **WACŁAWOWI CIURZE**

wyrazy współczucia z powodu śmierci

TATY

składają: Zarząd i drhowie OSP Kielnarowa

Wraz z nowym rokiem szkolnym 2016/2017 rodzice, opiekunowie prawni, a także pełnoletni uczniowie mogą ubiegać się o przyznanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego dla uczniów i słuchaczy kolegiów zamieszkałym na terenie Gminy Tyczyn.

Formularze wniosku można pobrać w Gminnym Zespole Obsługi Szkół (GZOS) w Tyczynie, ul. Rynek 18, pok. nr 35, w godz. 7.30-15.30 lub na stronie internetowej: **www.bip.tyczyn.pl** w zakładce *Gminny Zespół Obsługi Szkół*.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego dla uczniów wraz z dokumentami należy złożyć w terminie **od 1 do 15 września 2016 r.** w GZOS w Tyczynie.

W przypadku słuchaczy kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych wnioski składa się w terminie od 15 września do 15 października danego roku szkolnego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach (sytuacji losowej) wniosek może być złożony po upływie wyżej wymienionych terminów, musi jednak zawierać uzasadnienie niezachowania tych terminów.

Pomoc materialna przysługuje: • uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia; • wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiających dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki; • uczniom szkół niepublicznych nieposiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki; • słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych - do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 r. ż.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są: stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Według ustawy miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie* ucznia, uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne, nie może być większa niż kwota o której mowa w art. 8 ustawy z dn. 12.03.2004 r. o pomocy społecznej - czyli **514 zł netto**.

* Rodziną w rozumieniu art. 6 pkt 14 ustawy z dn. 12.03.2004 r. o pomocy społecznej są osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Stypendium nie przysługuje: • uczniom klas zerowych, • uczniom, którzy nie mieszkają na terenie Gminy Tyczyn, • uczniom, którzy otrzymują inne stypendia ze środków publicznych z wyjątkiem sytuacji, kiedy łączna kwota otrzymywanych stypendiów nie przekracza 2 360 zł (rocznie).

Stypendium szkolne jest przyznawane na wniosek: rodziców, opiekunów prawnych niepełnoletniego ucznia, pełnoletniego ucznia, dyrektora szkoły, może być także przyznane z urzędu.

Stypendium może być przyznane w formie:

- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, może dotyczyć zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym wyrównawczych o charakterze informatycznym, technicznym, przedmiotowym, artystycznym, sportowym, lub turystyczno-krajoznawczym, organizowanych przez szkoły i placówki oświatowe oraz inne placówki, które prowadzą statutową działalność w tym zakresie;
- pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym - może dotyczyć w szczególności zakupu podręczników, stroju sportowego oraz innych przedmiotów ściśle związanych z procesem edukacyjnym w szkole, do której uczęszcza uczeń;
- całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania (uczniom szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczom kolegiów);
- świadczenia pieniężnego, jeżeli poprzednie formy są niecelowe lub niemożliwe.

Jeżeli rodzice składają więcej niż jeden wniosek o stypendium dla swoich dzieci, to dokumenty określające wysokość dochodów rodziny obowiązują w jednym egzemplarzu.

Wnioski dla uczniów niepełnoletnich muszą być podpisane przez obydwójga rodziców. Przyjmowane będą wnioski z kompletem dokumentów!

Dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków na cele edukacyjne są **faktury i rachunki uproszczone (nie paragony!)** imienne wystawione na: • ucznia, któremu przyznano stypendium; • wnioskodawcę: rodzica/prawnego opiekuna ucznia pobierającego stypendium lub • pełnoletniego ucznia/słuchacza. Przy ponoszeniu wydatków oraz wystawianiu faktury/rachunku należy zwrócić uwagę na nazewnictwo zakupionych artykułów - istotne jest aby np. buty, spodnie itp. miały adnotację „szkolne” lub „sportowe”.

Stypendium szkolne przyznawane jest w formie refundacji poniesionych kosztów, w związku z tym istnieje **konieczność zbierania faktur i imiennych rachunków**.

W roku szkolnym 2016/2017 obowiązują faktury za: • zakup podręczników, artykułów szkolnych (od lipca 2016 r.), • pozostałe artykuły oraz odzież sportowa, Internet itp. (od września 2016 r.). Poniesione koszty zaliczone zostaną na cały rok szkolny 2016/2017.

Istnieje możliwość zakupu podręczników używanych. W sytuacji kupna podręczników używanych od osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej, poniesiony wydatek można udokumentować umową kupna-sprzedaży.

Do wniosku o przyznanie stypendium szkolnego należy dołączyć następujące dokumenty:

a. zaświadczenie z zakładu pracy o wysokości dochodów netto uzyskanych przez członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jeżeli dochody te podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych,

b. odcinek renty/emerytury za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku,

c. zaświadczenie z Urzędu Pracy o wysokości (netto) zasiłku dla bezrobotnych w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku w przypadku osoby bezrobotnej lub

w przypadku osoby bezrobotnej niezarejestrowanej - własnoręczne oświadczenie bezrobotnego,

d. zaświadczenie o wysokości otrzymywanych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,

e. zaświadczenie o wysokości świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych wraz dodatkami,

f. zaświadczenie o wysokości zaliczki alimentacyjnej,

g. oświadczenie o wysokości otrzymanych alimentów lub alimentów płaconych na rzecz innych osób (potwierdzone wyrokiem sądu, wyciągiem bankowym lub przekazem pocztowym itp.),

h. w przypadku, gdy członek rodziny prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą – zaświadczenie z Urzędu Skarbowego o formie opodatkowania:

- **zasady ogólne** – zaświadczenie o dochodzie z działalności gospodarczej za poprzedni rok kalendarzowy,

- **ryczałt** – oświadczenie o dochodzie z działalności gospodarczej uzyskanym w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku,

i. oświadczenie studiujących członków rodziny o wysokości otrzymanego stypendium socjalnego i/lub naukowego za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku,

j. zaświadczenia z Urzędu Gminy:

- o wielkości gospodarstwa rolnego podanej w ha przeliczeniowych i fizycznych (przyjmuje się że z 1ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód miesięczny w wysokości 288 zł),

k. zaświadczenie o wysokości opłaconych składek za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku,

l. w przypadku dochodu utraconego z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku należy złożyć zaświadczenia o dochodach z miesiąca, w którym został złożony wniosek,

m. w przypadku ubiegania się o stypendium szkolne dla ucznia, którego rodzina korzysta ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zamiast zaświadczenia o wysokości dochodów przedkłada się zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

POZOSTAŁE INFORMACJE

• Stypendium przyznaje się na czas trwania nauki w roku szkolnym.

• Złożenie wniosku nie jest równoznaczne z otrzymaniem stypendium.

• Rodzice ucznia, pełnoletni uczeń lub dyrektor szkoły (kolegium) są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ, który przyznał stypendium o ustaniu przyczyn, które stanowiły podstawę przyznania stypendium szkolnego.

• Stypendium szkolne wstrzymuje się albo cofa w przypadku ustania przyczyn, które stanowiły podstawę jego przyznania.

• Świadczenia z tytułu nienależnie pobranego stypendium szkolnego podlegają zwrotowi w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zdarzenie losowe to zjawisko zewnętrzne w stosunku do uprawnionego, którego nie można było przewidzieć (np. klęska żywiołowa, śmierć lub choroba jednego z rodziców).

Zasiłek szkolny może być przyznany w przypadku: • śmierci rodzica lub prawnego opiekuna, • klęski żywiołowej, • kradzieży z włamaniem, • nagłej choroby w rodzinie ucznia, • innych, szczególnych okoliczności.

Do ubiegania się o zasiłek szkolny uprawnieni są wszyscy uczniowie, którzy spełniają łącznie następujące kryteria: mieszkają na terenie gminy Tyczyn, w rodzinie zaistniało zdarzenie losowe.

Miesięcznej wysokości dochodu przeliczonego na osobę w rodzinie ucznia w odniesieniu do przyznawania zasiłku szkolnego nie bierze się pod uwagę.

O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku. Zasiłek szkolny jest przyznawany jeden raz w stosunku do jednego zdarzenia losowego.

„Wyprawka szkolna” w roku szkolnym 2016/2017

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5.03. 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków **udzielania pomocy finansowej uczniom** na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych (Dz.U.2016.1045), pomocą w formie dofinansowania do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, w roku szkolnym 2016/2017 obejmie się uczniów:

1) słabowidzących,

2) niesłyszących,

3) słabosłyszących,

4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,

5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,

7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,

8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej,

- posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy z dnia 7.09. 1991 r. o systemie oświaty, uczęszczającym w roku szkolnym 2016/2017 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy VI szkoły podstawowej, klasy III gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej: zasadniczej szkoły zawodowej, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjal-

nej przysposabiającej do pracy dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub do klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klas III-VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas III-VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas III i VI-IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego.

W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klas I-III i VI szk. podst., klasy III gimnazjum, lub szkoły ponadgimnazjalnej, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, z wyjątkiem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2016/2017 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klas I-III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej,

ciąg dalszy na stronie 10

„Wyprawka szkolna” - ciąg dalszy ze strony 9

zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy.

Dofinansowanie do zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych będzie wynosić:

- **225 zł** dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczającego do klasy VI szk. podst. albo klasy III gimnazjum, który nie korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego, albo uczęszczającego do szkoły ponadgimnazjalnej;
- **770 zł** dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczającego do klasy VI szk. podst. albo klasy III gimnazjum, który korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego; kwota dofinansowania do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego lub materiałów edukacyjnych nie może być wyższa niż 192,50 zł;

- **325 zł** dla ucznia słabowidzącego, niesłyszącego, słabosłyszącego, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczającego do klasy VI szk. podst., klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia albo klasy III ogólnokształcącej szkoły baletowej, który nie korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego;

- **770 zł** dla ucznia niesłyszącego, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczającego do klasy VI szk. podst., klasy VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia albo klasy III ogólnokształcącej szkoły baletowej, który korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego, kwota dofinansowania do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego lub materiałów edukacyjnych nie może być wyższa niż 308 zł;

- **350 zł** dla ucznia słabowidzącego, niesłyszącego, słabosłyszącego, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczającego do klasy III gimnazjum, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych albo klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, który nie korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego;

- **607 zł** dla ucznia niesłyszącego, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczającego do klasy III gimnazjum, klasy III ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy III ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych albo klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, który korzysta z podręczników do kształcenia specjalnego; kwota dofinansowania do zakupu podręczników do kształcenia ogólnego niebędących podręcznikami do kształcenia specjalnego lub materia-

łów edukacyjnych nie może być wyższa niż 303,50 zł;

- **390 zł** dla ucznia słabowidzącego, niesłyszącego, słabosłyszącego, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczającego do zasadniczej szkoły zawodowej;

- **445 zł** dla ucznia słabowidzącego, niesłyszącego, słabosłyszącego, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczającego do liceum ogólnokształcącego, technikum, klas IV-VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV-VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII-IX ogólnokształcącej szkoły baletowej albo liceum plastycznego;

- **175 zł** dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla ucznia z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczającego do klas I-III szk. podst. - w przypadku gdy nie korzysta z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 22a ust. 1 ustawy.

Pomoc udzielana jest na wniosek rodziców ucznia, prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, pełnoletniego ucznia, nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą rodziców ucznia, prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka.

Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2016/2017, w terminie **do 9 września 2016 r.**

Formularze wniosku można pobrać w GZOS w Tyczynie, pok. nr 35, w godz. 7.30-15.30 lub w szkołach, do których będą uczęszczali uczniowie w roku szkolnym 2016/2017, a także na stronie internetowej: **www.bip.tyczyn.pl** w zakładce *Gminny Zespół Obsługi Szkół*. Do wniosku należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 71b ust. 3 ustawy.

Zwrot kosztów zakupu następuje po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy określonej w rozporządzeniu. Dowodem zakupu jest **faktura VAT** wystawiona imiennie na ucznia, rodzica, prawnego opiekuna, rodzica zastępczego, osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka, **rachunek, paragon** lub **oświadczenie** o zakupie odpowiednio podręczników lub materiałów edukacyjnych. Do oświadczenia należy dołączyć informację o rozliczeniu wydatków tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2016 r. - „Wyprawka szkolna”.

W przypadku zakupu podręczników dla grupy uczniów zwrot kosztów następuje po przedłożeniu potwierdzenia zakupu zawierającego: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, wykaz zakupionych podręczników lub materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu.

Potwierdzenie zakupu wystawia podmiot, który dokonał zakupu, na podstawie faktury VAT i listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki i materiały edukacyjne.

Teksty: **Ewelina Wyżykowska** - GZOS

Strażacy na Roztoczu

W niedzielę, 23 lipca br., 20-osobowa grupa strażaków z **Ochotniczej Straży Pożarnej w Kielnarowej** i członków **Wielkanocnej Straży Grobowej** przy parafii Kielnarowa wyruszyła w jednodniową wycieczkę zorganizowaną przez **Zarząd OSP Kielnarowa** i ks. proboszcza **Sławomira Balawendera do Zwierzyńca** – niewielkiego miasteczka z klimatem, uznanego za „stolicę” Roztocza Środkowego.

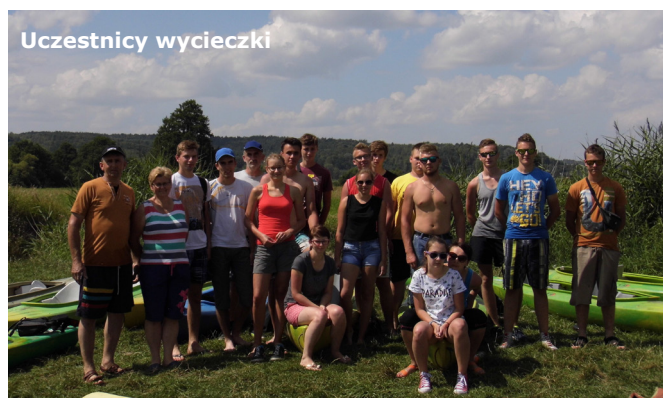
Główną atrakcją wyjazdu był spływ kajakowy po jednym z najpiękniejszych rejonów Polski, jakim jest niewątpliwie **Roztoczański Park Narodowy**. Trasa spływu wiodła po rzece Wieprz z miejscowości Obrocz poprzez Bagno do Żurawnicy i liczyła ok. 17 km. Atrakcyjność trasy polega na tym, że rzeka Wieprz płynie swoim naturalnym korytem i nie była regulowana. Na zmianę występują meandry i odcinki bardziej proste. Są miejsca, gdzie rzeka zakręca o prawie 180 stopni, jakby płynęła wstecz. Często na trasie można spotkać powalone drzewa, duże kamienie czy wodospady, których pokonanie wymagało od uczestników naszego spływu sprytu i cierpliwości, ale także podnosiło adrenalinę. Wszystko to, w połączeniu z malowniczym krajobrazem, zapewniło nam wyjątkową rozrywkę i niezapomniane przeżycia. Mimo, że czasem było ciężko i ręce dawały o sobie znać, to wysiłek się opłacił i dostarczył wiele frajdy. Po zakończeniu ok. 5-godzinnego spływu nadszedł czas na regeneracyjny posiłek.

Kolejną atrakcją był zjazd tyrolką nad parkiem Zwierzyńczyk. Trasa zjazdu o długości 250 m przebiega

w otoczeniu drzew, nad urokliwymi alejkami parkowymi oraz zbiornikiem wodnym. Część trasy pokonuje się bezpośrednio nad lustrem wody. Wymiany wrażeń nie było końca, wszyscy mówili o dużych emocjach i pięknym krajobrazie. Przed wyjazdem każdy miał jeszcze trochę czasu wolnego – jedni kupowali pamiątki, inni zwiedzali zabytki Zwierzyńca, jeszcze inni odpoczywali wśród pięknego otoczenia zrewitalizowanego parku w centrum miasteczka. Wieczorem, zmęczeni, ale szczęśliwi i pełni nowych przeżyć wróciliśmy do Kielnarowej – już z planami na następny wyjazd.

Uczestnicy wycieczki składają serdeczne podziękowania **ks. proboszczowi Sławomirowi Balawenderowi i Zarządowi OSP Kielnarowa** za organizację wycieczki i wsparcie finansowe, bez którego wyjazd byłby niemożliwy.

Tekst: **Edyta Ciura** – sekretarz OSP Kielnarowa

Pomnik św. Floriana w Kielnarowej

27.02 br. na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym OSP Kielnarowa podjęto uchwałę w sprawie powołania komitetu budowy pomnika św. Floriana obok budynku remizy OSP. Miejscowi strażacy poprzez budowę pomnika chcą w imieniu swoim oraz mieszkańców Kielnarowej podziękować Opatrzności Bożej za opiekę w latach minionych i prosić o wstawienictwo na lata przyszłe. W skład komitetu weszli: **Stanisław Stanowski, Waclaw Ciura, Piotr Szetela, Bogdan Tereszkie-wicz, Robert Borowiec, Edyta Ciura, Damian Barański, Dominik Leniart, Witold Rząsa, Janusz Wróbel, Zbigniew Klecki, Maciej Stanowski, Józef Gazdowicz** oraz **ks. kapelan Sławomir Balawender**. Po dołączeniu do grona druhow OSP bardzo aktywnie w pracę komitetu włączył się druh **Krzysztof Tereszkie-wicz**. Prace naszego zespołu, na chwilę obecną, koncentrują się na uzyskaniu odpowiednich pozwoleń i wykonaniu projektu pomnika.

Do tej pory odbyły się dwa spotkania komitetu, na których omówiono sprawy bieżące związane z budową i zaakceptowano wstępną koncepcję pomnika (fot. obok). Pomysłodawczynią projektu jest **Agnieszka Świerzowicz-Maślaniec**, autorka m.in. pomnika św. Jana Pawła II przy Publicznym Gimnazjum w Tyczynie czy pomnika **Tadeusza Nalepy** znajdującego się na ulicy 3-go Maja w Rzeszowie. Mamy nadzieję, że po uzyskaniu wszystkich pozwoleń, na przełomie sierpnia i września, rozpoczniemy prace budowlane. W większości będą one wykonane w czynnie społecznym.

Ze względu na to, że do wykonania powyższych prac niezbędne są materiały budowlane, utworzyliśmy spe-

cjalne konto z przeznaczeniem wyłącznie na cel budowy pomnika. Jeżeli osoby prywatne lub instytucje chcą wesprzeć naszą inicjatywę, to bardzo prosimy o wpłaty na **rachunek bankowy o nr: 73 9164 0008 2001 0000 0097 0002** prowadzony w Banku Spółdzielczym w Tyczynie. Nawet niewielkie wpłaty przyczynią się do osiągnięcia zamierzonego przez nas celu, dlatego z góry bardzo serdecznie dziękujemy.

Planujemy również umieszczenie w cokole pomnika tzw. „kapsuły czasu”, w której zawarte będą informacje dotyczące osób pracujących przy budowie, darczyńców, jak również informacji o współczesnej Kiel-

narowej i Gminie Tyczyn.

Jeżeli chcą Państwo włączyć się w budowę pomnika lub uzyskać bliższe informacje na ten temat, prosimy o kontakt z naczelnikiem OSP Kielnarowa **Wacławem Ciurą** pod nr. tel. 601-341-420 lub zastępcą Naczelnika OSP Kielnarowa **Piotrem Szetelą** pod nr. tel. 725-306-721.

Tekst: **Wacław Ciura** – Naczelnik OSP Kielnarowa

OSP w Kielnarowej zwraca się z prośbą o udostępnienie fotografii lub innych dokumentów dotyczących działalności naszej jednostki w latach przedwojennych lub tuż po wojnie. Kontakt pod nr. tel. 601-341-420 lub 725-306-721.

O segregacji odpadów raz jeszcze

Przypominamy mieszkańcom Gminy Tyczyn - w szczególności tym, którzy złożyli deklaracje o selektywnym zbieraniu odpadów komunalnych - o obowiązku prawidłowej segregacji.

Zgodnie z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku w naszej Gminie segregacji podlegają następujące frakcje odpadów:

- **szkło** - segregacja do worka/pojemnika zielonego,
- **papier, tektura, makulatura, tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe** - segregacja do worka/pojemnika żółtego,
- **odpady ulegające biodegradacji**, w tym odpady zielone - segregacja do worka/pojemnika - brązowego,
- **odpady komunalne zmieszane** - segregacja do worka/pojemnika czarnego,
- **popiół i żużel** - segregacja do worka/pojemnika szarego,
- **odpady wielkogabarytowe,**
- **odpady budowlane i rozbiórkowe** na które nie jest wymagane zgłoszenie lub zezwolenie na budowę,
- **przeterminowane leki i chemikalia, zużyte:** baterie i akumulatory, sprzęt elektryczny, elektroniczny, zużyte opony.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowej segregacji odpadów, Gmina nalicza właścicielowi nieruchomości wyższą opłatę za odbiór i zagospodarowanie odpadów - to znaczy tak jak za odpady niesegregowane. Obowiązek prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych ustalony jest w Regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminie, wobec czego **jego niedopełnienie jest wykroczeniem.**

Przypominamy: prawidłowa segregacja odpadów wpływa na zmniejszenie ilości odpadów zmieszanych. Nieprzestrzeganie przez mieszkańców Gminy zasad segregacji, czyli wrzucanie do pojemników i worków na odpady zmieszane np. papieru, plastiku, szkła, metalu, odpadów biodegradowalnych oraz zielonych zwiększa ilość odpadów zmieszanych, które trafiają na składowisko, co powoduje wzrost kosztów zagospodarowania odpadów ponoszonych przez Gminę, a w konsekwencji ponoszonych przez mieszkańców.

Gminy zobowiązane są ograniczyć (do 16.07.2020 r.) do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.).

Równocześnie do 31 grudnia 2020 r. muszą osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia (papieru, metali, tworzyw

sztucznych i szkła) w wysokości co najmniej 50% wagowo. Aby Gmina Tyczyn mogła wywiązać się z tych zobowiązań, potrzebna jest prawidłowa segregacja odpadów „u źródła”, czyli w miejscu ich powstania.

W przypadku braku osiągnięcia wymaganych w zapisach ustawy poziomów recyklingu i odzysku odpadów, na Gminę zostanie nałożona wysoka kara finansowana.

W celu prowadzenia prawidłowej segregacji odpadów została opracowana ulotka, która jest dostępna w urzędzie oraz na stronie internetowej [www.tyczyn.pl/gospodarka odpadami](http://www.tyczyn.pl/gospodarka%20odpadami).

Kompostowanie dobry sposób na bioodpady

Bioodpady to m.in. odpady zielone z ogrodów oraz odpady spożywcze i kuchenne z gospodarstw domowych. Często zadajemy sobie pytanie - co z nimi zrobić? Rozwiązaniem tego problemu może być kompostowanie.

Kompostowanie to przyjazny środowisku, tani i prosty sposób pozbycia się takich odpadów jak: trawa, liście, resztki, które zostają nam podczas gotowania czy parzenia kawy. To, co dziś wyrzucamy do śmieci i spisujemy na straty, możemy zamienić w doskonały nawóz, który spowoduje, iż rośliny w naszych ogrodach będą rozkwitać. Kompostownik zajmuje mało miejsca i nie wydziela nieprzyjemnych zapachów, nie wymaga użycia energii, transportu, opakowań itd. Odpady organiczne są przetwarzane w tym procesie przez mikroorganizmy do postaci prostych związków. Kompostować można w wykonanym własnoręcznie lub kupionym specjalnym kompostowniku przydomowym.

Odpady, które nadają się do kompostowania: patyki, gałęzie (do 2 cm średnicy), kwiaty, liście, ścięta trawa (układana w cienkich warstwach), odpady z warzyw i owoców, resztki jedzenia, fusy po herbacie i kawie, skorupki jaj, ziemia z doniczek, słoma, siano, kora, trociny, niezadrukowany papier, popiół z węgla drzewnego.

Do kompostowania nie nadają się: resztki mięsa, kości, ości, popiół z węgla kamiennego, torby z odkurzacza, duże ilości chwastów z nasionami i chore rośliny, liście kasztanowca, orzecha włoskiego, dębu, olchy, igieł i pędów cisa, owoce cytrusowe (hamują rozwój bakterii gnilnych, skórki zawierają duże ilości chemicznych środków konserwujących), kolorowe magazyny drukowane na powlekany papierze.

W naszych warunkach klimatycznych kompost może być już gotowy po 6-8 miesiącach. Powinien być sypki, mieć barwę brunatną i zapach świeżej ziemi. Możemy nim obłożyć krzewy, drzewa, wymieszać go z ziemią pod warzywnik lub kwiaty. Rozdrobniony i przesiany przez sito kompost możemy użyć do kwiatów doniczkowych.

Drodzy Mieszkańcy! Zachęcamy do kompostowania.

Teksty opracowała **Barbara Popowicz**,
pracownik UM w Tyczynie

Obwoźna zbiórka odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych opon

Odpady należy wystawić **przy trasie zbiórki odpadów komunalnych do godziny 7:00 rano** w dniu wywozu lub dnia poprzedniego.

HARMONOGRAM ZBIÓRKI ODPADÓW:

Tyczyn - 21 września 2016 r. (środa)
Matysówka - 22 września 2016 r. (czwartek)
Kielnarowa - 29 września 2016 r. (czwartek)
Hermanowa - 5 października 2016 r. (środa)
Borek Stary - 6 października 2016 r. (czwartek)

Odpady wielkogabarytowe to odpady komunalne powstające w naszych domach, które ze względu na duże rozmiary lub wagę nie mieszczą się w standardowych pojemnikach i workach na śmieci. Do tej grupy odpadów zaliczamy: **stoły, krzesła, sofy, szafy, tapczany, łóżka, fotele, dywany, materace, wykładziny, pierzyny, rowery, wózki dziecięce, zabawki dużych rozmiarów itp.**

WAŻNE: Do odpadów wielkogabarytowych **nie należą części budowlane i sanitarne**, takie jak: deski drewniane, belki, panele, ramy okienne, drzwi, płyty, wanny, umywalki, muszle toaletowe lub spłuczki, grzejniki, płytki, rolety, części samochodowe, motorowery, kosiarki spalinowe, odpady remontowe, odpady ogrodowe, worki na śmieci, kartony z odpadami domowymi.

Do sprzętu elektrycznego i elektronicznego zaliczamy: • chłodziarki, zamrażarki, pralki, suszarki do ubrań, zmywarki, mikrofalówki, grzejniki elektryczne, wentylatory elektryczne, urządzenia klimatyzacyjne; • odkurzacze, zamiatacze dywanów, żelazka, tostery, frytkownice, noże elektryczne, urządzenia do pielęgnacji włosów i ciała, wagi; • komputery, laptopy (w tym: procesor, mysz, monitor i klawiatura), stacje robocze, notebooki, notepady, kalkulatory kieszonkowe i biurowe, elektryczne i elektroniczne maszyny do pisania, faksy, teleksy, telefony: komórkowe, bezprzewodowe; • odbiorniki radiowe i telewizyjne, kamery wideo, sprzęt hi-fi, wzmacniacze dźwięku; • oprawy oświetleniowe do lamp fluorescencyjnych (z wyjątkiem opraw stosowanych w gospodarstwach domowych), niskoprężne lampy sodowe; • narzędzia elektryczne i elektroniczne: wiertarki, piły, maszyny do szycia; • zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy, kolejki elektryczne i tory wyścigowe, gry wideo.

UWAGA! Pracownicy Firmy **Trans-Formers Karpatia Sp. z o.o.** odbierający odpady nie będą wnosili ww. odpadów z pomieszczeń, gdzie dotychczas są przechowywane.

Bezpłatna zbiórka dotyczy wyłącznie odpadów pochodzących z indywidualnych gospodarstw domowych.

Tekst: **Barbara Popowicz**,
pracownik UM w Tyczynie

Apel Krajowej Izby Kominarzy: pamiętajmy o czyszczeniu kominów

Komin - mimo że niewielkich rozmiarów - jest bardzo ważną częścią każdego budynku. Jego drożność jest niezwykle istotna dla bezpieczeństwa mieszkańców i innych osób. Obowiązek dopilnowania, aby kominy zostały wyczyszczone, spoczywa na właścicielu lub zarządcy domu.

Czyszczenie kominów jest podyktowane odpowiednimi przepisami, jednak **dbałość o jego drożność powinna wpływać przede wszystkim z troski o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców domu.**

Nieczyszczony komin może być groźny szczególnie w sytuacji pożaru sadzy, której temperatura przekracza wówczas nawet 1000 stopni Celsjusza - jest to duże zagrożenie dla użytkowników budynku. Pożar w kominie to jedna z najczęstszych przyczyn pożarów budynków.

Aby komin mógł bezpiecznie służyć przez wiele lat, powinien być regularnie i właściwie konserwowany. Częstotliwość czyszczenia kominów reguluje paragraf 34 rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych i administracji z 7.06.2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. Zgodnie z przepisami należy czyścić przewody kominowe:

- od palenisk opalanych **paliwem stałym** (węglem, drewnem) - co **3 miesiące**,
- od palenisk opalanych **gazem lub olejem** - co **6 miesięcy**,

- **przewody wentylacyjne** powinny być czyszczone **raz w roku**.

Prace konserwacyjne powinien wykonać wykwalifikowany kominarz.

Ważnym elementem bezpiecznego użytkowania kominów jest **kontrola techniczna przewodów kominowych** oraz wentylacyjnych, która powinna być przeprowadzona co najmniej **raz do roku** przez mistrza kominarskiego.

Po przeprowadzeniu takiej kontroli kominarz powinien sporządzić protokół pokontrolny. Również po każdorazowym oczyszczeniu przewodów kominowych należy żądać od kominarza dokumentu potwierdzającego wykonanie prac.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 11.08.2003 r. funkcjonariusze pożarnictwa pełniący służbę w Państwowej Straży Pożarnej są uprawnieni do przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz do wydawania mandatów i kar.

W artykule 82 tego rozporządzenia czytamy m.in., że: „kto utrudnia okresowe czyszczenie komin lub nie dokonuje bez zwłoki naprawy uszkodzeń komin i wszelkich przewodów dymowych, nie usuwa lub nie zabezpiecza w obrębie budynków urządzeń lub materiałów stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, (...) podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany”.

oprac. AJ na podst.:
izbakominarzy.pl, mowimylak.se.pl

W poprzednim numerze GT rozpoczęliśmy cykl tekstów o miejscowościach gminy Tyczyn. W dzisiejszym numerze prezentujemy wybór najważniejszych dat w historii Hermanowej.

1450 – Hermanowa jest z jednym z przedmieść Tyczyna, niewymienianym z nazwy

1478 – miejscowość była już samodzielną wsią

1668 – Hermanowa była dzierżawiona przez **Pietruskiego** i **Szaniawskiego**. W miejscowości znajdowały się: dwa dwory i folwarki, browar, młyn, 2 sadzawki i karczma. Jeden z folwarków funkcjonował do zakończenia II wojny św.

1672 – jeden z najazdów Tatarów, podczas którego także Hermanowianie, mieszkańcy „państwa tyczyńskiego” ucierpieli najbardziej

Do I połowy XIX w. – wieś wchodziła w skład dóbr tyczyńskich

1745 – pierwsze wzmianki pisane o przysiółkach Czerwonki i Przylasek

1788 – wydobywano gips na budowę rodowej siedziby **Branickich** w Białymstoku

1808 – w Hermanowej było 105 domów

1844 – zmarł **Tomasz Bartyński** – mieszkaniec Hermanowej, który przeżył 109 lat

1845 – utworzono szkołę parafialną z inicjatywy **Henryka Jędrzejowicza**, właściciela Dolnej Hermanowej

1847 – epidemia cholery

1853 – urodził się **Stanisław Jabłoński Roch herbu Jasieńczyk** – burmistrz Rzeszowa, poseł, lekarz (zm. 1922 r. w Rzeszowie)

Połowa XIX w. – wybudowano kapliczkę **św. Jana Nepomucena**.

II połowa XIX w. – hrabia **Ludwik Wodzicki** ufundował kapliczkę w pobliżu dawnej rządcówki

Ok. 1860 – w Studziance istniała już drewniana kaplica

1880 – miejscowość liczy 1207 osób

1905 – urodził się **ks. Franciszek Malak**

1908 – powstało Towarzystwo Szkoły Ludowej, które prowadziło czytelnię

1910 – wzniesiono pomnik „Grunwaldu”

1912 – założono Towarzystwo Oświaty Ludowej; szkoła otrzymuje imię **Królowej Jadwigi**

1914 – początek I wojny światowej; w szeregi wojsk austriackich z Hermanowej zostali wcieleni **Wawrzyniec Leniart** wraz z synami **Janem i Józefem**

Portret królowej Jadwigi autorstwa M. Bacciarellego. Źródło: wikipedia.pl

1918 – w Hermanowej zmarło 63 osoby, w tym 32 na choroby zakaźne

1918 – powstało Kółko Rolnicze, niedługo później straż pożarna

1920 – na apel kierownika szkoły **Michała Mikosia** o włączenie się do walki z bolszewicką Rosją, odpowiedziało 10 chłopców: **Czesław Bomba, Leon Malak, Franciszek Bober, Wiktor Matuła, Wojciech Matuła, Michał Szczoczarz, Ludwik Prokop, Jan Prokop, Jan Żurad, Jan Rogoż**

Pomnik Grunwaldu. Fot. O. Kuśtra

1922 – powstało Koło Młodzieży, na czele którego stał **Michał Mikoś**

1930 – w Hermanowej mieszkało 1820 osób.

1931 – oddano do użytku nowy, murowany budynek szkoły

1932 – uruchomiono bibliotekę szkolną

1.02.1933 – w przysiółku Czerwonki powstała jednoklasowa szkoła (w domu prywatnym)

1940-43 – do obozów koncentracyjnych wywieziono z Hermanowej 8 osób: **Michała Mroczkę, Rozalię**

Skoczylas, Jana Chrzanowskiego, Stanisławę Leniart, Franciszka Propolę, Leona Połanieckiego, Jana Szurę i Józefa Dudka

1941-1943 – w Hermanowej zostali zamordowani przez okupanta niemieckiego: **Tadeusz Paśkiewicz, Jan Dudek, Teofil Wójcik, Józef Ustrzycki, Stanisław Kura, Henryk Kalandyk**

1943-1944 – **Józef Borowiec, Stanisława Borowcówna i Czesława Stachurska** uczyli 6-osobową grupę uczniów w domu **Władysława Waclawka**, gdzie znajdował się główny punkt tajnego nauczania

1944 – podczas II wojny św., w czasie akcji „Burza”, w szkole mieścił się szpital polowy; na roboty przymusowe do Niemiec wywieziono ok. 300 osób z Hermanowej

1945 – powstało Koło Gospodyń Wiejskich

1947 – uroczystego poświęcenia kaplicy w Studziance i odnowionego obrazu MB Studziańskiej dokonał **ks. Tadeusz Cyran** (wikariusz z Tyczyna). Od tego czasu odbywa się tu co roku święcenie pokarmów w Wielką Sobotę

1949 – w domu gromadzkim powstał punkt biblioteczny

1949/1950 – swoją działalność rozpoczął Ludowy Związek Sportowy; boiskiem piłkarskim było szkolne podwórko

1952 – wybudowano szkołę w Czerwonkach

1954 – we wsi działały trzy aparaty telefoniczne

1956 – w Hermanowej były 4 sklepy i 4 punkty skupu jaj

1960 – w kwietniu rozpoczęła swoją działalność biblioteka publiczna

Studzianka i obraz MB Studziańskiej

Najwyższe wzniesienie w Hermanowej to Patryja (od słowa 'patrzyć', 'wypatrywać') - jego wysokość to 383 m n.p.m.

1962 – początek elektryfikacji wsi (z inicjatywy społecznej)

1965 – na tzw. Wapienniku podczas urządzania kamieniołomu znaleziono resztki pieca wapiennego, co potwierdziło, że na przełomie XIX/XX w. wypalano tu z wydobywanych margli wapno

1968 – wybudowano główną drogę przez wieś

1970 – otworzono linię PKS

15.01.1971 – założono Ludowy Klub Sportowy „Herman” z inicjatywy **Stefana Stybaka**

1974 - wybudowano drogę asfaltową z Hermanowej do Budziwoja oraz z (inicjatywy strażaków) basen przeciwpożarowy

Cmentarz
w Hermanowej.
Fot. O. Kustra

1977 – odbyła się pierwsza msza św. przy Studziance

1978 – obchodzono 500-lecie wsi

1979 – **Tadeusz Bartyński** wykonał stacje Drogi Krzyżowej, które zostały ustawione w lesie wokół Studzianki

1982 - rozpoczęto badania geologiczne pokrywy ochronnej

1983-1985 – wybudowano kościół parafialny pw. Matki Bożej Niepokalanej

27.05.1986 - założono cmentarz parafialny

1988 - strażacy mają swój sztandar

listopad 1990 - pierwsze wiejskie zebranie w sprawie telefonizacji wsi

1992 – od tego roku w każdą niedzielę (o godz. 15.00) od maja do października w Studziance odprawiane są msze św.

1992 - zgłoszono sieć gazową do odbioru (292 przyłączy)

1993 – oddano do użytku Dom Ludowy wraz z remizą strażacką; w budynku mieści się także biblioteka publiczna; swoją siedzibę mają tu również: Hermanowiaczy, sołtys i KGW

1994 – zmarł **ks. F. Malak**

1995 – wybudowano obecną kaplicę w Studziance.

1997 – Ojciec Św. Jan Paweł II dokonał uroczystego

poświęcenia sztandaru szkolnego podczas siódmej pielgrzymki do Polski

1999 – rozbudowano szkołę o nowe pomieszczenia dydaktyczne i salę gimnastyczną, wprowadzono także nazwę „Szkoła Podstawowa im. Św. Królowej Jadwigi”

31.08.1999 - szkoła w Hermanowej-Czerwonkach została filią SP w Hermanowej; obecnie w budynku mieści się Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy

28.11.1999 - powołano Społeczny Komitet Budowy Kanalizacji Sanitarnej oraz podjęto działania zmierzające do pozyskania sieci wodociągowej

2001 – poświęcono nowy krzyż na cmentarzu cholewskim

2008 - wydano książkę pt. „530 lat Hermanowej” autorstwa **Wioletty Pruchnik**

2009 - powstał plac zabaw przy szkole podstawowej

2012 - poświęcono tablicę (na murach szkoły) informującą o szpitalu polowym działającym w szkole w czasie „Akcji Burza” w 1944 r.

2013 – rozpoczęto rozbudowę DL w Hermanowej

2014 – odsłonięto tablicę (na murach szkoły) upamiętniającą mieszkańców Hermanowej, którzy 100 lat temu wstąpili do Związku Strzeleckiego w Rzeszowie i walczyli o niepodległość pod wodzą **Józefa Piłsudskiego**

2015 – wydano książkę „Polskie kapliczki. Cudna Hermanowa”

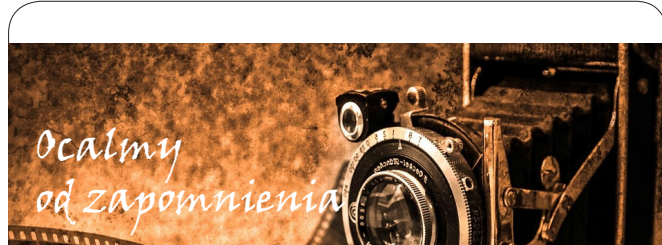
2015 - wybudowano boisko przy szkole podstawowej

Oprac. AJ, AK na podst. księgozbioru regionalnego MiGBP w Tyczynie oraz: www.tyczyn-biblioteka.pl, www.sphermanowa.itl.pl, www.tyczyn.pl

Przysiółki w Hermanowej:

Żarnowiec, Kamieniec, Przymiarki, Czerwonki, Skotnik, Żmijówka, Łazy, Wijasy, Pańskie Pola, Olszowiec, Gradkowiec, Przylasek.

Biblioteka w Tyczynie zwraca się z prośbą do mieszkańców naszej Gminy o **udostępnienie** z prywatnych zbiorów **starych fotografii wykonanych do lat 60. XX w., a także rękopisów (listy, pamiętniki itd.)**. Oryginały zdjęć i dokumentów zeskanujemy i oddamy właścicielom. Wspólnie zadbajmy o to, by dziedzictwo kulturowe miejscowości gminy Tyczyn zachować od zapomnienia.

Europejskie Dni Dziedzictwa

Europejskie Dni Dziedzictwa to wyjątkowe święto zabytków, które odbędzie się w Polsce w dniach 10-11 i 17-18 września 2016 r. pod hasłem „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią - świątynie, arcydzieła, pomniki”. Takie sformułowanie tematu ma na celu zwrócenie uwagi na fakt, że wiele zabytków jest nośnikami istotnych społecznie wartości duchowych związanych z wiarą, sztuką i historią. Powszechne poznanie tych wartości może być katalizatorem rozwoju społecznego.

Jak co roku obchody Europejskich Dni Dziedzictwa odbędą się także w Tyczynie. Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców do udziału w tym wyjątkowym wydarzeniu.

Program EDD 2016 w Tyczynie:

• **10.09 (sobota) - Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Katarzyny i Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie:**

- godz. 16:00 - *Historia zabytkowego kościoła pod wezwaniem Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Tyczynie* - prelekcja **Zofii Domino** (TMZT). Zapisy pod nr. tel. (17) 23-02-327.

• **11.09 (niedziela) - Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie,** ul. Grunwaldzka 29:

- godz. 10:00-14:00 - **warsztat rysunku** pt. „Święta Katarzyna patronka Tyczyna” w ramach projektu „Przestrzeń Twórcza”, prowadzenie: artysta malarz **Mirosław Pieprzyk**. Zapisy pod nr. tel. (17) 23-02-327.

• **17.09 (sobota) - CDKiIT w Tyczynie:**

- godz. 17:00 - **„Sacrum batiku”** - wernisaż wystawy **batiku** autorstwa **Danuty Turbacz**. Wstęp wolny.

Organizatorzy EDD w Tyczynie: M-GOK w Tyczynie, CDKiIT w Tyczynie, TMZT, Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Katarzyny i Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie.

tekst: **Zakia Cieślicka-Majka**,
CDKiIT w Tyczynie

Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie ogłasza nabór na:

- Zajęcia plastyczne „**Żyj kolorowo**”
- Zajęcia teatralne grupy „**Teatromaniacy**”
- Zajęcia scenograficzne grupy „**Teatromaniacy**”
- Warsztaty artystyczne i rękodzielnicze w ramach projektu „**Przestrzeń Twórcza**”.

Inicjatywa realizowana w ramach projektu „Akademia Aktywnych Obywateli - Podkarpackie Inicjatywy Lokalne” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Stowarzyszenie Dębicki Klub Biznesu, Fundacja Generator Inspiracji, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”

Zapisy pod nr. tel.: (17) 230-23-27

Danuta Turbacz – absolwentka Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Rzeszowie. Instruktor plastyki w Spółdzielczym Osiedlowym Domu Kultury „Nowe Miasto” w Rzeszowie. Została nagrodzona przez Ministra Kultury i Sztuki wyróżnieniem w dziedzinie plastyki w ramach programu Promocji Uzdolnionych dzieci i Młodzieży pn. „Talenty”. Od kilku lat jako jedyna artystka w Rzeszowie uprawia batik. Swoje prace wystawiała w Rzeszowie na wystawach ogólnopolskich i zagranicznych. Od 2010 r. należy do grupy plastycznej „Droga” przy WDK w Rzeszowie.

Batik jest to technika barwnego zdobienia tkaniny, polegająca na nakładaniu wzorów na tkaninę odpowiednio roztopionym woskiem, następnie farbowaniu poprzez zanurzenie w kąpeli barwiącej. Ze względu na trudny do przewidzenia efekt końcowy, batik wymaga decyzji twórczych i wyobraźni, ale może być jednocześnie świetną zabawą. Najbardziej fascynującym momentem podczas wykonywania pracy jest zaskoczenie, gdy ukazują się przypadkowe efekty powstające przez wnikanie barwnika w każdą szczelinę spękane go wosku.

Inicjatywa realizowana w ramach projektu „Akademia Aktywnych Obywateli - Podkarpackie Inicjatywy Lokalne” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Stowarzyszenie Dębicki Klub Biznesu, Fundacja Generator Inspiracji, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”

PIKNIK RODZINNY W OGRÓDKU JORDANOWSKIM

28 sierpnia 2016 (niedziela)

W programie:

godz. 13.00 - turniej piłkarski grup dziecięcych i młodzieżowych o Puchar Przewodniczącego Zarządu Osiedla - boisko Orlik

godz. 15.00 - animacje i konkursy dla dzieci z klaunami

godz. 18.00 - zabawa dla dzieci i rodziców z Zespołem Duet Xero

Dodatkowe atrakcje: pokazy strażackie, zjeżdżalnie, trampolina, wata cukrowa itp.

Organizatorzy:
Zarząd Osiedla w Tyczynie,
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie
Szkoła Podstawowa im. Stanisława
Staszica w Tyczynie

Bitwa o Tyczyn - pamiętamy

26 lipca 1944 roku, po stoczeniu bitwy z wojskami niemieckimi, żołnierze Armii Krajowej z placówki „Topola”, dowodzonej przez kpt. **Jana Rabczaka ps. „Dąb”**, zmusili okupanta niemieckiego do opuszczenia miasta i wyzwolili Tyczyn. Miasto nasze było jednym z nielicznych w regionie, które zostało wyzwolone w bezpośredniej walce przez oddziały Armii Krajowej w ramach akcji „Burza”. W kolejnym dniu doszło do walki z przejeżdżającymi przez Tyczyn Niemcami. Żołnierze AK zdobyli kilkanaście samochodów ciężarowych z bronią i amunicją. Zwycięstwo okupione zostało jednak śmiercią 12 żołnierzy AK i kilkunastu osób cywilnych, nie biorących udziału w bitwie, a zamordowanych przez oddział własowców wspomagających wojska niemieckie. Pamięć o tamtych wydarzeniach nie zaginie.

31.07 br. **Koło Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Tyczynie** zorganizowało obchody **72. rocznicy Bitwy o Tyczyn**. W kościele parafialnym w Tyczynie, z udziałem nielicznych już byłych żołnierzy AK, zaproszonych gości i społeczności tyczyńskiej, odprawiona została msza święta w intencji zmarłych oraz żyjących jeszcze żołnierzy AK z placówki „Topola”. Wystawiono pocztę sztandarową. Sztandar ŚZZAK Okręgu Rzeszów niósł poczet wystawiony przez Związek Strzelecki z Rzeszowa, a sztandar ŚZZAK Koła Tyczyn - Związek Strzelecki z Tyczyna. Naszą uroczystość swoją obecnością zaszczylił poczet sztandarowy **21. Brygady Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa**, obecna była również drużyna Orłąt z Tyczyna.

Dalsza część uroczystości przeniosła się na cmentarz, nad mogiłą poległych żołnierzy AK. Modlitwie za zmarłych przewodniczył **ks. Marian Czenczek** - proboszcz tyczyńskiej parafii, a apel poległych przeprowadził **starszy sierżant Jacek Surówka**. Przy grobie wartę honorową zaciągnęli żołnierze z 21. Brygady Strzelców Podhalańskich. Na mogile wieńce i kwiaty złożyli gospodarze oraz zaproszeni goście.

Następnie w sali M-GOK w Tyczynie odbyło się spotkanie żołnierzy AK, zaproszonych gości i młodzieży biorącej udział w uroczystościach. Wszystkich powitał i przedstawił krótką historię bitwy o Tyczyn **Burmistrz Janusz Skotnicki**. Okolicznościowe słowa do zebranych skierowali: **ks. proboszcz M. Czenczek, Mieczysław Janowski** (były prezydent Rzeszowa, senator RP i poseł do Parlamentu Europejskiego), przedstawiciele Okręgu Rzeszów **ŚZZAK** i **ppłk. Tadeusz Homa**. Spotkanie zakończył żołnierski obiad.

Organizatorzy serdecznie dziękują wszystkim, którzy wzięli udział w obchodach 72. rocznicy Akcji „Burza” w Tyczynie. Cieszy nas obecność młodzieży skupionej w Związku Strzeleckim i Orłątach, której można przekazać pamięć o bohaterstwie mieszkańców naszego miasta. Serdecznie dziękujemy panu **Romanowi Rybce**, którego firma, jak co roku, bezpłatnie świadczyła usługę transportową w czasie obchodów.

Wielkie poświęcenie żołnierzy Armii Krajowej z placówki „Topola” w Tyczynie niech służy za przykład patriotyzmu ludzi żyjących na tej ziemi.

Tekst: **Stefania Obara, Janusz Skotnicki**
– organizatorzy obchodów

Złożenie wieńców

Żołnierski obiad w M-GOK w Tyczynie

W dniach 26–31 lipca br. w Krakowie odbyły się 31. Światowe Dni Młodzieży. Spotkanie młodych przebiegało pod hasłem *Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią* (Mt 5, 7). Były to drugie ŚDM w Polsce, 25 lat temu, w 1991 roku, szóste spotkanie młodych katolików z całego świata miało miejsce w Częstochowie. Również gmina Tyczyn włączyła się w organizację tegorocznych ŚDM. **Szczegółowa relacja z obchodów ŚDM w naszej gminie zostanie zamieszczona w następnym nr. GT.**

**Miejska i Gminna Biblioteka
Publiczna w Tyczynie**

serdecznie zaprasza do udziału

w **NARODOWYM CZYTANIU „QUO VADIS”**
Henryka Sienkiewicza

7 września 2016 r., godz. 16:30

Salonik Literacki przy MiG BP w Tyczynie

Serdecznie zapraszamy

W programie m.in.:

- *Za co kochamy H. Sienkiewicza?* - wykład **dr Zofii Brzuchowskiej**,
- wystawa wydawnictw książkowych,
- prezentacja multimedialna,
- wspólne czytanie fragmentów powieści,
- „owocowa uczta”.

Zalety drugiego śniadania

Śniadania, które obfitują w cukier, np. w formie słodkich płatków śniadaniowych, dżemów, kremów czekoladowych, są bardzo szkodliwe dla pracy mózgu i całego organizmu.

Śniadanie jest najważniejszym posiłkiem dnia, pierwszym po najdłuższym odpoczynku w ciągu doby, powinno zaspokajać 25 procent dziennego zapotrzebowania energetycznego. Poranny posiłek ma dostarczać organizmowi potrzebnej energii i składników pokarmowych, które wpłyną na lepszą koncentrację, zdolność uczenia się i zapamiętywania. Pierwsze śniadanie powinno dostarczyć glukozę mózgowi. Po nim lepiej się pocujemy, organizm będzie bardziej wydajny i pocujemy przyływu energii.

Ważne jest, by śniadanie zaopatrywało nasz organizm w węglowodany złożone z dużą ilością błonnika pokarmowego (**pieczywo razowe, płatki zbożowe lub kasze**). Ich trawienie odbywa się systematycznie, harmonijnie i tak samo wydzielana jest insulina. Zapewnia to utrzymanie poziomu cukru na stałym poziomie. Śniadania, które obfitują w cukier, np. w formie słodkich płatków śniadaniowych, dżemów, kremów czekoladowych są bardzo szkodliwe dla pracy mózgu

Dlaczego warto jeść śniadanie?

- Po nocy spada poziom cukru we krwi, wtedy zjedzenie śniadania, które zawiera nierafinowane węglowodany i białko powoduje, że poziom cukru łagodnie podnosi się, dzięki czemu jesteśmy w stanie jasno myśleć, uczyć się i pracować.
- Godziny poranne to czas aktywności układu pokarmowego. Żołądek wydziela wtedy duże ilości kwasu solnego, by móc efektywnie strawić pożywienie. Jeżeli nie jemy rano śniadania, nadmiar kwasu żołądkowego może przyczynić się do powstania: zgagi, nadkwasoty, refluksu, nadżerek, a nawet wrzodów żołądka.
- Przed południem i tuż po nim nasz mózg jest najbardziej aktywny, jednak by mógł efektywnie pracować, potrzebuje paliwa - glukozy. Jeżeli nie spożyjemy zrównoważonego śniadania, mózg nie dostanie odpowiedniej dawki glukozy, to w godzinach południowych odczujemy senność, spadek koncentracji uwagi, osłabienie pamięci.

i całego organizmu. **Powodują gwałtowny wzrost poziomu cukru we krwi, a następnie, w wyniku działania insuliny, również gwałtowny jego spadek. Mózg zostaje niemal „zalany” energią, a następnie w bardzo krótkim czasie zostaje niemal jej pozbawiony.** Objawia się to szczególnie u dzieci, które mają wówczas kłopoty z koncentracją, trudno im skupić uwagę, często są na zmianę albo pobudzone i rozdrażnione, albo bardzo ospałe. Pomyślimy zatem o tym, jak nasze dziecko po słodkim śniadaniu będzie czuło się w szkole.

Równie ważne w codziennej diecie jest **drugie śniadanie**. Nie powinno być ono posiłkiem obfitym, ma pokrywać 10-15 procent dziennego zapotrzebowania energetycznego. Powinien to być jednak posiłek w peł-

ni wartościowy, który dostarczy naszemu organizmowi wszystkich składników odżywczych. **Zawsze pamiętajmy o drugim śniadaniu do szkoły dla naszych dzieci.** Proces nauki i przyswajania wiedzy wymaga od organizmu bardzo dużego nakładu energii, której należy dostarczać w regularnych odstępach czasu. Zbyt długie przerwy między posiłkami powodują uczucie głodu, pogorszenie samopoczucia, brak chęci do nauki. Spożywanie regularnych posiłków uchroni nasze dziecko przed nadwagą - gwarantuje to utrzymanie odpowiedniego tempa przemiany materii, dzięki czemu organizm nie gromadzi energii na okresy głodu. Niemal każde dziecko, które przynosi z domu drugie śniadanie, nie sięga w szkole po produkty niewskazane, takie jak: słodkie, słone przekąski czy ciasteczka. Przygotowując śniadanie do szkoły, warto postawić na chleb razowy, który zawiera duże ilości ważnych składników mineralnych oraz błonnika. Tradycyjne pieczywo możemy także zastąpić ciastem naleśnikowym lub plackiem pita, które można zrobić samemu lub kupić w sklepie. Jego wnętrze możemy posmarować białym serem i dodać pokrojone warzywa. Jeśli przygotowujemy kanapki, pamiętajmy o kolorowych warzywach. Im bardziej kolorowo, tym atrakcyjniej w oczach naszego dziecka. Warto także przygotować dziecku obrane i pokrojone w słupki marchewki, ogórki, kawałki papryki czy inne warzywa lub owoce. Napojami uzupełniającymi drugie śniadanie powinny być: woda mineralna, herbatki owocowe, soki oraz napoje mleczne: kefir, jogurt pitny czy maślanka. Unikajmy napojów owocowych i napojów gazowanych.

Drugie śniadanie najlepiej przygotować w plastikowym pudełeczku, wykonanym z materiału dopuszczonego do kontaktu z żywnością. Takie pudełko świetnie zapobiegna zgniecieniu posiłku. Pamiętajmy, aby codziennie po powrocie dziecka ze szkoły dokładnie je wyczyścić i umyć gorącą wodą, by nie dopuścić do rozwoju bakterii lub pleśni.

Pamiętajmy!

- Śniadanie to najważniejszy posiłek dnia. Dzięki niemu dzieci mają energię do nauki, lepiej koncentrują się podczas lekcji i mają siłę do zabaw ruchowych.
- Dziecko głodne nie potrafi się skupić, często czuje rozdrażnienie.
- Nauka jest dla dziecka tym, czym dla osoby dorosłej ciężka praca, dlatego po około trzech godzinach od pierwszego śniadania każdy uczeń powinien zjeść pełnowartościowe drugie śniadanie. Jest to szczególnie ważny posiłek w ciągu dnia i absolutna konieczność.
- Jeśli dziecko nie zje drugiego śniadania, następuje gwałtowny spadek zawartości glukozy we krwi, co skut-

kuje znacznym pogorszeniem jego kondycji fizycznej i intelektualnej, nawet o kilkadziesiąt procent.

- Szczególnie niebezpieczne dla zdrowia rozwijającego się organizmu, a zwłaszcza pracy mózgu, są gwałtowne skoki poziomu cukru we krwi, które powstają po spożyciu różnego rodzaju słodczy i fast foodów.

Jesteśmy coraz częściej zapracowani, jemy w biegu lub w ogóle rezygnujemy ze śniadania, które jest ważnym posiłkiem dla całej rodziny. Warto jednak poświęcić trochę czasu i nauczyć wszystkich domowników, jak szybko i zdrowo przygotować ten posiłek. To rodzice powinni nauczyć dziecko jedzenia śniadania. Jest tylko jedna metoda, aby nauka się powiodła – **rodzice sami muszą przygotowywać i zjadać te posiłki. Dzieci-**

ko uczy się przez naśladowanie. Wszelkie nakazy nie są najlepszą metodą do osiągnięcia celu. Dlatego warto przygotowywać i zjadać wspólne śniadania wtedy, kiedy mamy trochę więcej czasu, np. w weekend lub podczas urlopu.

Bibliografia:

www.konkurs2011.aktyniempozdrowie.pl,
http://www.poradnikzdrowie.pl

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo
- nauczyciel w SP
w Tyczynie, pasjo-
natka ekologii
i zdrowej
żywności.

KĄCIK PEDAGOGA

Nasze dzieci wracającą do szkoły

Jeszcze niedawno pisałam, że właśnie zaczynają się wakacje. Niestety, wszystko, co dobre, szybko się kończy i trzeba zmierzyć się z rzeczywistością. Ja sama nie mogę się już doczekać powrotu do szkoły i mam nadzieję, że bez względu na wszystko większość Państwa pociech też na to czeka. Powrót do szkoły po dwóch miesiącach beztroskich wakacji to prawdziwy szok dla naszych dzieci. Znowu trzeba pamiętać o tysiącu rzeczach: pracach domowych, drugim śniadaniu i kartkówkach z różnych przedmiotów... Na pewno dzieci będą tęsknić za słonecznymi dniami spędzanymi bez pośpiechu, niezakłóconym snem i lodowymi smakołykami, ale z drugiej strony z pewnością nie mogą się doczekać, by spotkać swoich kolegów i koleżanki.

Jak pomóc małemu (i większemu) uczniowi w powrocie do codziennych obowiązków?

Zacznijmy od metody małych kroków, gdyż mamy jeszcze na to czas. Zmiana wakacyjnych przyzwyczajeń powinna być procesem. Gwałtowne przejście od błogostanu i „nicnierobienia”, do codziennych obowiązków może bowiem wywołać uzasadnione protesty i opór naszej pociechy. Lepiej zawczasu przyzwyczajmy dziecko do wcześniejszego wstawania, codziennie nastawiając budzik o kilka minut wcześniej. Dopilnujmy też, żeby gasiło światło o przyzwoitej porze. Wy tłumaczmy dzieciom, że odpowiednia ilość snu jest nie mniej ważna niż prawidłowe odżywianie i ruch. Już go dzinny deficyt snu powoduje kłopoty z koncentracją, rozdrażnienie i problemy w nauce.

Wprowadźmy odrobinę rutyny. Niezależnie od tego, czy jesteśmy rodzicami czternastolatka, czy też siedmiolatka, pamiętajmy że dziecko potrzebuje ustalonych ram. Stałe pory posiłków, gaszenia światła czy czas na wyciszenie powodują, że łatwiej jest mu odnaleźć się w natłoku codziennych obowiązków. Wielu ambitnych rodziców stara się zorganizować swoim pociechom czas od rana do wieczora: balet, tenis, jazda konna, dodatkowy angielski – zastanówmy się, czy nasze dziecko rzeczywiście potrzebuje aż tylu aktywności? Warto zawsze zostawić margines na gorsze samopoczucie, hobby czy po prostu beztroską zabawę z kolegami.

Wykorzystajmy małe przekupstwo. Przypomnijmy sobie własne dzieciństwo – czy pamiętamy przyjemność kupowania nowych zeszytów, świeżutkich podręczników, pachnącego nowością tornistra? Umówmy się z dzieckiem, że jeśli wieczorem przygotuje ubranie na następny dzień, a rano dziarsko wyskoczy z łóżka, to wybierzemy się razem na szkolne zakupy. Zastanówmy się, czym możemy pohandlować z własnym dzieckiem i użyjmy tego jako „motywatora”: *Chciałbyś nową grę komputerową? Ok, ale mamy umowę: grasz do 22.00, a potem wyłączasz komputer i idziesz spać.* Bądźmy konsekwentni. Nasze dziecko naprawdę tego od nas oczekuje.

Odstresujmy poranki. Każdy wie, że im lepiej zorganizowany poranek, tym lepszy dzień. Jeśli nie chcemy rano znaleźć się w oku cyklonu, umówmy się z dzieckiem, że wieczorem przygotowuje sobie kompletny strój na następny dzień i spakuje tornister lub plecak. Sami też postarajmy się przygotować na nadchodzący dzień: jeśli możemy, przygotujmy drugie śniadanie, zapakujmy i włóżmy do lodówki, nakryjmy do stołu (a najlepiej poprośmy o to syna lub córkę), wyjmijmy herbatę, kubki, nalejmy wody do czajnika, a potem... połóżmy się z książką na tapczanie w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku.

I wiercie mi, że powrót do szkoły może być wspaniałym przeżyciem. Mimo że może być stresujący dla dorosłych i dziecka, pamiętajmy, że jest on naturalną kolejną rzeczą. Jak mówi stare przysłowie: „Wszystko ma swój czas”. Coś musi się skończyć, żeby zaczęło się coś nowego. Cieszcie się z czekającymi was zmianami!

Źródło: portal.abczdrowie.pl, miastodzieci.pl, czasdzieci.pl

Rubrykę redaguje:

Beata Byczyńska-Gruca
- pedagog
w SP w Tyczynie

Rok 2016 został ogłoszony Rokiem Henryka Sienkiewicza. To symboliczne uhonorowanie polskiego noblisty ma miejsce w 170. rocznicę urodzin i 100. rocznicę śmierci pisarza. Sienkiewicz to fenomen kultury polskiej. Jego „Quo vadis” jest jedyną książką, która reprezentuje literaturę polską w kanonach literatury światowej. Jednak czy dziś Sienkiewicz nadal jest chętnie czytany? Dlaczego współczesnych uczniów nie ciekawią losy bohaterów „Potopu” czy „Krzyżaków”? Pozwolicie Państwu, że pytania te pozostawię bez odpowiedzi.

Henryk Sienkiewicz już jako uczeń otrzymywał nagrody za prace historyczno-literackie, a na studiach współpracował z warszawską prasą. To w czasopiśmie drukował swoje najślawniejsze powieści, co nie tylko przynosiło mu dochody, ale też sławę. Do 1880 r. pisarz był jednym z najlepiej rozpoznawalnych pozytywistów, wzruszając czytelników swymi wiejskimi nowelami. Około 1880 roku - znużony przyziemnością - odwrócił się od pozytywizmu. Przyszły noblista zateśnił za sławnymi bohaterami i wielkimi wydarzeniami. Nie znalazł tego w teraźniejszości, dlatego zwrócił się ku czasom dawno minionym – ku przeszłości. Na efekty nie trzeba było długo czekać.

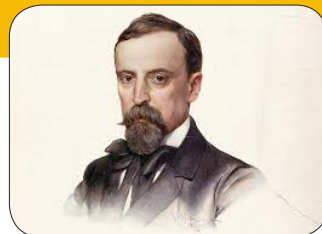
W 1883 r. warszawskie „Słowo” rozpoczyna druk jego powieści w odcinkach pt. „Ogniem i mieczem”. Czytelnicy rozchwytyują kolejne numery gazety, aby śledzić losy ukochanych bohaterów. Podobno po scenie śmierci **Podbięty** masowo zamawiali msze za jego duszę. Do 1888 r. ukazały się wszystkie części Trylogii. Jej autor znalazł się u szczytu sławy, był nie tylko kochany i szanowany przez czytelników, ale także niezależny finansowo. W tym też czasie nasiliły się słowa krytyki. Oskarżano Sienkiewicza o nacjonalizm, zaściankowść i gloryfikowanie polskiej szlachty. Wydaje się, jakby osoby wysuwające takie zarzuty czytały Trylogię bardzo pobieżnie. Krytykujący (wśród nich także niedawni przyjaciele i koledzy po piórze) zapomnieli o tym, że autor Trylogii stworzył nowy typ powieści historycznej, i że w tej dziedzinie twórczości osiągnął wyżyny, o których inni twórcy tego typu powieści nie mogli nawet marzyć.

Walory twórczości Sienkiewicza doceniła publiczność także światowa, zwłaszcza gdy w 1896 r. ukazała się powieść z czasów cesarstwa rzymskiego i początków chrześcijaństwa - „Quo vadis”. Skupiły się w niej wszystkie najlepsze cechy pisarstwa Sienkiewicza, połączone z tematyką interesującą dla czytelników na całym świecie.

Henryk Sienkiewicz z dziećmi nad Czarnym Stawem. Fot. ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach

źródło: www.instytutksiazki.pl

cie. Dało to pisarzowi sławę na całym świecie. „Quo vadis” była wielokrotnie ekranizowana (hollywoodzka wersja z 1951 r. otrzymała dwa Złote Globy i osiem nominacji do Oscara) i tłumaczona na ponad 50 języków (w tym na arabski i japoński).

W 1905 r. przyznano Henrykowi Sienkiewiczowi Nagrodę Nobla za „znakomite zasługi jako pisarz epicki” (nie za „Quo vadis”, jak się powszechnie uważa). Po jej

Cytaty z „Quo vadis”

Bogowie i ludzie szukają miłości.

Kobieta piękna warta jest zawsze tyle złota, ile waży, ale kobieta, która przy tym kocha, nie ma wprost ceny.

Miłość zmienia jednych więcej, drugich mniej (...).

Szczęście jest zawsze tam, gdzie je człowiek widzi.

Świat dźwiga na barkach nie Atlas, ale kobieta i czasem igra nim jak piłką.

Tylko wielcy artyści mogą się czuć wobec sztuki małymi.

odebraniu, w przemówieniu, autor podkreślał ogromne znaczenie nagrody dla syna Polski: **„Głoszono ją umarłą, a oto jeden z tysięcznych dowodów, że żyje. Głoszono ją podbitą, a oto nowy dowód, że umie zwyciężyć”.**

Sienkiewicz swoje największe sukcesy osiągnął mimo ciężkich doświadczeń osobistych. Równolegle z tworzeniem Trylogii walczył o życie żony, umierającej na gruźlicę. Za „Quo vadis” zabrał się zaraz po unieważnieniu drugiego małżeństwa. Dopiero trzecie małżeństwo przyniosło mu stabilizację życiową. Wszystkie ukochane Sienkiewicza miały na imię Maria (trzy żony i dwie narzeczone). Pisarz zmarł w 1916 r. w Szwajcarii. Jego prochy uroczystie sprowadzono do Polski i złożono w podziemiach warszawskiej katedry św. Jana w 1924 r., tuż obok trumny prezydenta **Narutowicza**.

oprac. **Alicja Kustra**

na podstawie inf. ze strony Muzeum w Obłęgorku oraz księgozbioru MiGBP w Tyczynie

Obłęgorek to urokliwa miejscowość położona w pobliżu Kielc, którą większość z nas kojarzy z **Henrykiem Sienkiewiczem**.

To właśnie jemu, w 25-lecie pracy twórczej, wdzięczny naród podarował ten piękny dworek, w dowód uznania zasług na literackiej niwie. Dworek, skryty w przepięknym parku, nadal „pachnie” przygodami sienkiewiczowskich bohaterów. W cieniu drzew wciąż bawią się Staś i Nel, a z dachu strzeże i równocześnie wita gości ogromny husarz.

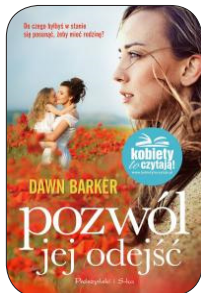
Trwają jeszcze wakacje, może niektórzy z nas wybiorą się do Obłęgorka - miejsca, które tak bardzo pokochał Sienkiewicz? Z pewnością warto to zrobić.

Fot. pochodzi ze strony Muzeum

„Pozwól jej odejść” to druga powieść **Dawn Barker**. Bohaterkami książki są przyrodnie siostry Zoe i Nadia. Zoe nie może mieć dzieci, a Nadia ma ich trójkę. Gdy wydaje się, że do Zoe nikt już nie powie 'mamo', Nadia wpada na – jej zdaniem – wspaniały pomysł: urodzi Zoe dziecko. Okazuje się, że decyzją, jaką podejmą obie rodziny, nie będzie łatwa.

Szesnaście lat później poznajemy Louise – nastolatkę, która zaczyna sprawiać rodzicom problemy: kradzieże, narkotyki, alkohol, samookaleczenia. Pewnego dnia dziewczyna zostaje znaleziona na wyspie Rottneest w stanie nieprzytomności. Po powrocie do domu ze szpitala przypadkowo odnajduje w sypialni rodziców swój akt urodzenia, na którym w miejscu imion jej rodziców widnieją danyh innych osób. Czym dzieckiem tak naprawdę jest Louise? Czy dla dobra rodziny pewne sekrety nigdy nie powinny ujrzeć światła dziennego?

(NIE) DOBRE KINO...

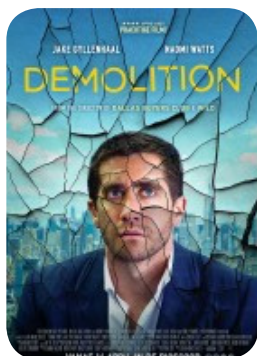
„Destrukcja”

Nowy film **Jean-Marca Vallée'a**, twórcy niedawnych „Witaj w Klubie” oraz „Dzikiej drogi”, postanowiliśmy obejrzeć razem z żoną. Żona – z powodu aktora **Jake'a Gyllenhaala** oraz zwiastuna zapowiadającego dość zwariowaną historię romantyczną. Ja – z powodu jego autora i odtwórcy głównej roli, czyli (znow) **Jake'a**. Nie licząc Gyllenhaala, który, jak się okazało, kolejny raz nie zawiodł, oboje otrzymaliśmy coś, czego się nie spodziewaliśmy.

Po pierwsze, „Destrukcja” wymyka się definicji klasycznego filmu romantycznego. Zarówno melodramat, jak i komedia romantyczna bazują na schemacie opowiadania, który zakłada, że najpierw para się poznaje i zakochuje, później jest jakaś chwila zwątpienia albo dramat, a na końcu wyjaśnienie. I albo wszyscy „żyją długo i szczęśliwie”, albo związek się rozpadła. Tutaj jest inaczej, ale żeby o tym opowiedzieć, należy zacząć od postaci granej przez wspomnianego już Gyllenhaala.

Mężczyzna w wyniku wypadku traci żonę. Zdawałoby się, że próbuje dojść do siebie po tragedii, ale nie ubolewa zbyt. W końcu – jak mu się zdaje – aż tak bardzo żony nie kochał. Nie zmienia to jednak faktu, że po tym wydarzeniu zachowuje się dość dziwnie: zaniedbuje pracę, lekceważy nieco swojego szefa, a zarazem eks-tescia. Bohater nabiera jakiejś dziwnej manii: demontuje różne urządzenia. Nie wiadomo po to to robi i jaki to ma sens. W końcu wypisuje listy do kobiety, której nie widział na oczy. Trudno powiedzieć, czy się zakochał. Po prostu pisze i się zwierza z jednoczesnym założeniem, żeby się do niej zbliżyć.

Ona to dość zwykła kobieta, ma kilkunastoletniego syna i partnera życiowego, który ra-

Lisa Genova – autorka czterech powieści, jakie dotychczas się ukazały – specjalizuje się w powieściach „neurologicznych”. Jej najnowsza powieść „**Sekret O'Brienów**” odkrywa przed nami chorobę Huntingtona.

Joe O'Brien to 43-letni policjant mieszkający w Bostonie. Ma kochającą żonę Rosie i czwórkę dorosłych dzieci. Od jakiegoś czasu zauważa, że ma problemy z koncentracją, jest wybuchowy i targają nim dziwne drgawki. Za namową Rosie udaje się do neurologa. Lekarz diagnozuje u niego płasawicę. Choroba ta wpłynie na życie nie tylko policjanta (który będzie musiał zrezygnować z pracy), ale także jego rodziny. Choroba Huntingtona jest dziedziczona genetycznie w taki sposób, że dzieci O'Brienów mają 50 procent szans na zachorowanie. Czy każde z nich zechce się dowiedzieć, czy zachoruje? Joe odziedziczył płasawicę po nieżyjącej już matce, o której myślał całe życie, że była alkoholiką. To, czego dowiedział się po zdiagnozowaniu Huntingtona, pomaga mu uporządkować obrazy z dzieciństwa i spojrzeć inaczej na mamę. W powieści Genovy rodzina O'Brienów trzyma się razem, przekonana, że mimo wszystko najważniejsza jest miłość i wzajemne wsparcie.

Poleca: Agnieszka Janda

czej nie jest jego ojcem. Popala marihuanę, twierdząc, że to zalecenie lekarza i odgrywa pewną grę z naszym bohaterem. Rozmawiają ze sobą, w końcu się odwiedzają. Są sobie ciekawi, ale do niczego nie dochodzi. Z jednej strony ich zachowanie sugeruje wzajemną fascynację, z drugiej – zdaje się – jest jakieś takie wy kalkulowane, żeby nie powiedzieć – świadomie terapeutyczne.

W końcu, po dłuższej chwili oglądania i jednoczesnej konsternacji, film się przed widzem „odkrywa”. Reżyser wykorzystał tu – podobnie jak w innym swoim filmie („Dzika droga”) motyw drogi. Davis, w którego wcielił się Gyllenhaal, toczy grę z nieudaną przeszłością, jednak próbuje dokonać niemożliwego – chce ją naprawić. Właśnie dlatego rozmontowuje wszystko, co mu wpadnie w oko, bo żeby coś naprawić, należy to najpierw rozkręcić, wymienić co trzeba i potem skrócić. Karykatura myślenia bohatera, jaką serwuje widzowi reżyser, służy tutaj zwyczajnie przyjemniej rozrywce. Będzie można popatrzeć, jak da do siebie postrzelać, jak będzie rujnował swój dom, a nawet płacił budowlańcom za możliwość pomocy przy rozbiórce cudzych domów (stad zresztą tytuł filmu).

W filmach Vallée'a podoba mi się to, że „wysyła” on swoich bohaterów w pewną podróż, z której finalnie każe im zawrócić, czyli robi ich trochę w konia. Bohaterka „Dzikiej drogi” przemierzy setki kilometrów pieszko, by na mecie dostać lekcję, że to, czego szukała, znajduje się w jej własnym domu. Podobnie jest z bohaterem „Destrukcji”. Seria przeżyć da mu wiedzę, którą mógł osiągnąć jeszcze zanim rozbebeszył swoją ciekącą lodówkę. Da mu odpowiedź tyleż banalną, co jego samego zaskakującą. I w tym tkwi siła tego filmu, że obserwujemy bohatera zagubionego, który szuka rozwiązania. My je znamy, ale nie możemy mu go zwyczajnie przekazać, ponieważ on jest za ekranem.

A jego romans? Choć czy w ogóle można to nazwać romansem? Pozostawia tyle pytań i wątpliwości, co cały ten film. Również dla nas samych.

*Rubrykę redaguje: RAFAŁ KAPLITA
– magister kulturoznawstwa UJ*

**Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie wraz z filiami
ogłaszają nabór do zespołów artystycznych i kół zainteresowań:**

M-GOK w Tyczynie:

- Dziecięcy Zespół Taneczny **Katarzynki**
- Dziecięcy Zespół Wokalny **Maluszki** z Tyczyna
- Młodzieżowy zespół tańca estradowego **Askara**
- Zespół Tańca Ludowego **Młodzi Tyczyniacy**
- Zespół Śpiewaczy **Tyczyniacy**
- Kapela Wójta Tycznera
- Zespół Breakdance **WATAHA**
Zapisy pod nr. tel.:
(17) 22-19-363, (17) 22-93-239
- Ognisko muzyczne:
tel. **503-462-877, (17) 85-21-446**

DL w Hermanowej:

- Zespół Śpiewaczy **Hermanowiacy**
- Dziecięcy zespół wokalny
- Kółko plastyczne
- Zajęcia świetlicowe
- Warsztaty rękodzielnicze dla dorosłych
- Aerobic
- Język angielski
- Dziecięcy zespół taneczny
- Młodzieżowa grupa teatralno-muzyczna
- Ognisko muzyczne

Zapisy pod numerem telefonu:
(17) 22-99-466

DL w Matysówce:

- Zespół Śpiewaczy **Matysowianie**
- Dziecięcy zespół taneczny
- Dziecięcy zespół wokalny
- Kółko plastyczne dla dzieci
- Grupy: rękodzielnicza dla młodzieży i dorosłych oraz teatralna
- Zajęcia świetlicowe
- Język angielski
- Aerobic

Zapisy pod numerem telefonu:
(17) 22-99-372

Centrum Rekreacyjno-Kulturalne w Kielnarowej:

- Dziecięcy zespół taneczny **Niezapominajki**
- Kółko plastyczne
- Zespół Śpiewaczy **Kielnarowianie**
- Zajęcia świetlicowe
- Język angielski

Zapisy pod numerem telefonu: **(17) 22-19-350**

DL w Borku Starym:

- Dziecięce zespoły taneczne: **Perelki i Arabeska**,
- Kółko plastyczne
- Grupy: rękodzielnicza i teatralno-muzyczna
- Zespół Śpiewaczy **Borkowianie**
- Zajęcia aikido
- Język angielski
- Aerobic

Zapisy pod numerem telefonu:
(17) 22-98-072

**Bank Spółdzielczy
w Tyczynie**

**Kredyt
Bezpieczny Parasol**

Teraz jeszcze taniej!
Na wakacje obniżamy prowizję!

**Zapraszamy
do naszych placówek**

BS Tyczyn, ul. Mickiewicza 6 w Tyczynie
tel. 17 221 92 10

Oddział w Chmielniku, Chmielnik 50
tel. 17 229 66 34

Filia nr 1 w Rzeszowie,
ul. Budziwojska 327, tel. 17 230 24 20

I Oddział w Rzeszowie, ul. Pelczara 6
tel. 17 852 15 39, 17 853 43 53

II Oddział w Rzeszowie,
ul. Okulickiego 13a, tel. 17 852 28 07

- Kwota kredytu od **500,00 zł** do **40.000,00 zł**
- Oprocentowanie stałe od **4%!**
- Okres kredytowania do **24 miesięcy**
 - **Bez poręczycieli!**
- Promocja trwa do **30.09.2016**

Bank bliski Tobie!

www.bstyczyn.pl

Ecu European Cheerleading Championship 2016!

Flimero wśród 10 najlepszych europejskich zespołów

Niesamowite wspomnienia, bogate doświadczenia oraz wiele wrażeń przywiozły zawodniczki Flimero z tegorocznych Mistrzostw Europy, które odbyły się w dniach 2-3 lipca br. w Austrii. Rekordowa ilość zawodników (3 800 z 342 drużyn) z 26 państw rywalizowała w hali sportowej Multiversum w Schwechat.

Mimo tak dużej liczby uczestników i publiczności, organizatorzy fachowo zaplanowali każdy detal mistrzostw. Bardzo rygorystycznie przestrzegana była próba parkietu, muzyki, odprawa techniczna i oczywiście kontrola antydopingowa. Zawodnicy i trenerzy mogli poruszać się tylko po strefach dla nich oznaczonych. „Cenzurze” podlegały media, a także licznie zgromadzona publiczność.

Przyznam, że w mojej karierze trenerskiej, to drugie - po Mistrzostwach Świata w Niemczech - tak dobrze przemyślane i rozplanowane zawody. Perfekcyjnie przygotowana arena z dwoma pełnowymiarowymi planszami, wielkoformatowym ekranem plazmowym, na którym można było w przybliżeniu śledzić każdy ruch tancerza, jego skupienie, mimikę oraz reakcje przed i po wykonanym układzie - wszystko to nadawało pewnej magii, a cała scenografia tworzyła spektakularne widowisko.

„Flimerki” swój program artystyczny zaprezentowały w sobotę jako 17. drużyna w kolejności. Dziewczęta popisowo i finezyjnie pokazały swój warsztat taneczny i umiejętności akrobatyczno-baletowe, wzbudzając zdumienie i zachwyt prowadzącego imprezę i widowni. W zakłopotanie wprowadziły również komisję sędziowską. (Z kart sędziowskich dowiedziałyśmy się, że układ zaprezentowany przez tyczyński zespół postrzegany był jako bardzo trudny, imponujący, ale do końca niedostosowany do przepisów i wymogów w nowej federacji).

Zawodniczki Flimero zajęły 10. miejsce na 26 konkurujących ze sobą ekip. **Startując w Austrii (po raz pierwszy w nowej Federacji ECU) osiągnęły najlepszy wynik ze wszystkich polskich drużyn.** Biorąc pod uwagę końcowy rezultat (za wyjątkiem trzech pierwszych miejsc, które przypadły Austrii, Finlandii, Słowenii), różnice punktowe od miejsca IV do X były bardzo nieznaczne, co świadczy o wysokim i wyrównanym poziomie drużyn znajdujących się w pierwszej dziesiątce. Serdecznie gratuluję tak dobrego wyniku!

Krótki odpoczynek przed startem (fot. u góry)

Występ dziewcząt Flimero 2 (fot. obok)

Przez sześć ostatnich lat brałyśmy udział w Mistrzostwach Europy Federacji Japońskiej ACU, w której zdobyłyśmy tytuł mistrza i wicemistrza Europy, przyszedł więc czas na nowe wyzwania. Znakując umiejętności dziewcząt, ich zaangażowanie i wolę wspólnej walki na arenie międzynarodowej Federacji Amerykańskiej ECU, jestem pewna, że możemy osiągnąć jeszcze wiele.

Tekst: Jolanta Magda
- trener zespołu

Serdecznie dziękuję moim podopiecznym za ciężką i sumienną pracę. Dziękuję również opiekunom i tyczyńskim kibicom, którzy za-grzewali nas do walki, dodawali otuchy i wspierali nas.

*Szczególne słowa podziękowania kieruję do pana Burmistrza **Janusza Skotnickiego**, który umożliwił nam wyjazd na tak prestiżową imprezę.*

Jolanta Magda
- trener zespołu

PROŚBA STRUGU

W związku ze zbliżającym się jubileuszem Klubu Strug Tyczyn ponawiamy prośbę o **przekazywanie sprawozdań z gazet, pamiętek, archiwalnych biletów itp. związanych z Klubem.** Dzięki nim powstanie monografia i wystawa.

Kontakt: mksstrug@gmail.com

Przyjmę do pracy w zakładzie krawieckim w Tyczynie (na 2-3 dni w tygodniu).
Tel. 606-110-725

Sprzedam działkę 28 arów w Tyczynie, ul. Zagrody.
Tel. 17-22-99-727

Sprzedam działki budowlane o pow. 18 arów i 15 arów w Tyczynie.
Tel. 799-212-334, 695-040-816

Sprzedam działkę rolno-budowlaną w Borku Starym o pow. 36 a, połowa ogrodzona (domek letniskowy + budynek gospodarczy), wszystkie media, cena do uzgodnienia.
Tel. 789-101-466, 512-525-462

Aranżacja wnętrz niebanalnie i niedrogo.
Tel. (17) 22-91-006 (w godz. 20.00 – 22.00)

Szukam osoby do pracy do montażu ogrodzeń.
Tel. 664-724-174

OGŁOSZENIA/REKLAMY

Osoby zainteresowane zamieszczeniem ogłoszenia lub reklamy w „**Głosie Tyczyna**” mogą to zrobić w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie, pok. 24, tel. (17) 22-19-318, wew. 24** oraz w siedzibie redakcji.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

- Za ogłoszenia drobne – **1 zł od słowa**,
- Za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm – **25 zł**,
- Za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm – **50 zł**.
- W treści ogłoszenia adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.
- Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyn typu: „sprzedam/kupię działkę, wynajmę dom”, „zamienię mieszkanie” oraz „życzenia” od osób prywatnych są **płatne**.
- Ogłoszenia dotyczące w treści: „szukam/dam pracę”, „nekrologi” są **bezpłatne**.

Numer 9. „Głosu Tyczyna” ukaze się z datą 25 września 2016 r.

Termin składania tekstów upływa: **12 września br.**
Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** oraz składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki lub w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, w pok. 24 (I p.)**

608-439-955

Pod tym numerem można **całodobowo przez 7 dni w tygodniu zgłaszać przypadki awarii sieci wodociągowo-kanalizacyjnej** obsługiwanej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej „Eko-Strug” w Tyczynie. W godzinach pracy Spółki awarie można również zgłaszać pod numerami telefonów:

(17) 22-19-312, (17) 22-19-360

W „**Centromedzie**” w Tyczynie uruchomiono prywatne **gabinety: chirurgii naczyniowej i ortopedycznej**

Przyjmują:

dr Krzysztof Poszytek - specjalista chirurgii ogólnej i naczyniowej. Zajmuje się m. in. **diagnostyką: zmian miażdżycowych tętnic szyjnych, kończyn górnych i dolnych, aorty brzusznej i żył kończyn górnych i dolnych** (w gabinecie można wykonać badania **USG DOPPLER**, tzn. usg żył kończyn górnych i dolnych),

dr Marek Koczan - specjalista ortopeda.

Więcej informacji można zasięgnąć w rejestracji lub pod nr tel. **(17) 22-93-970**
Zapraszamy

Urząd Miejski w Tyczynie informuje mieszkańców o **możliwości odbioru dodatkowych kodów kreskowych na worki na odpady** (po wykorzystaniu posiadanych kodów). Zainteresowanych prosimy o kontakt pod nr tel. **(17) 22-19-310, wew. 15** lub **zgłaszanie się osobiste w UM, pok. nr 15.**

USŁUGI W BIBLIOTECE Publicznej w Tyczynie:

DRUKOWANIE

SKANOWANIE

Zapraszamy

w godz. pracy Biblioteki

KSEROWANIE

LAMINOWANIE

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik. Redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Rafał Kaplita**, **Alicja Kochanowicz-Grabuś**, **Ewelina Kloc**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

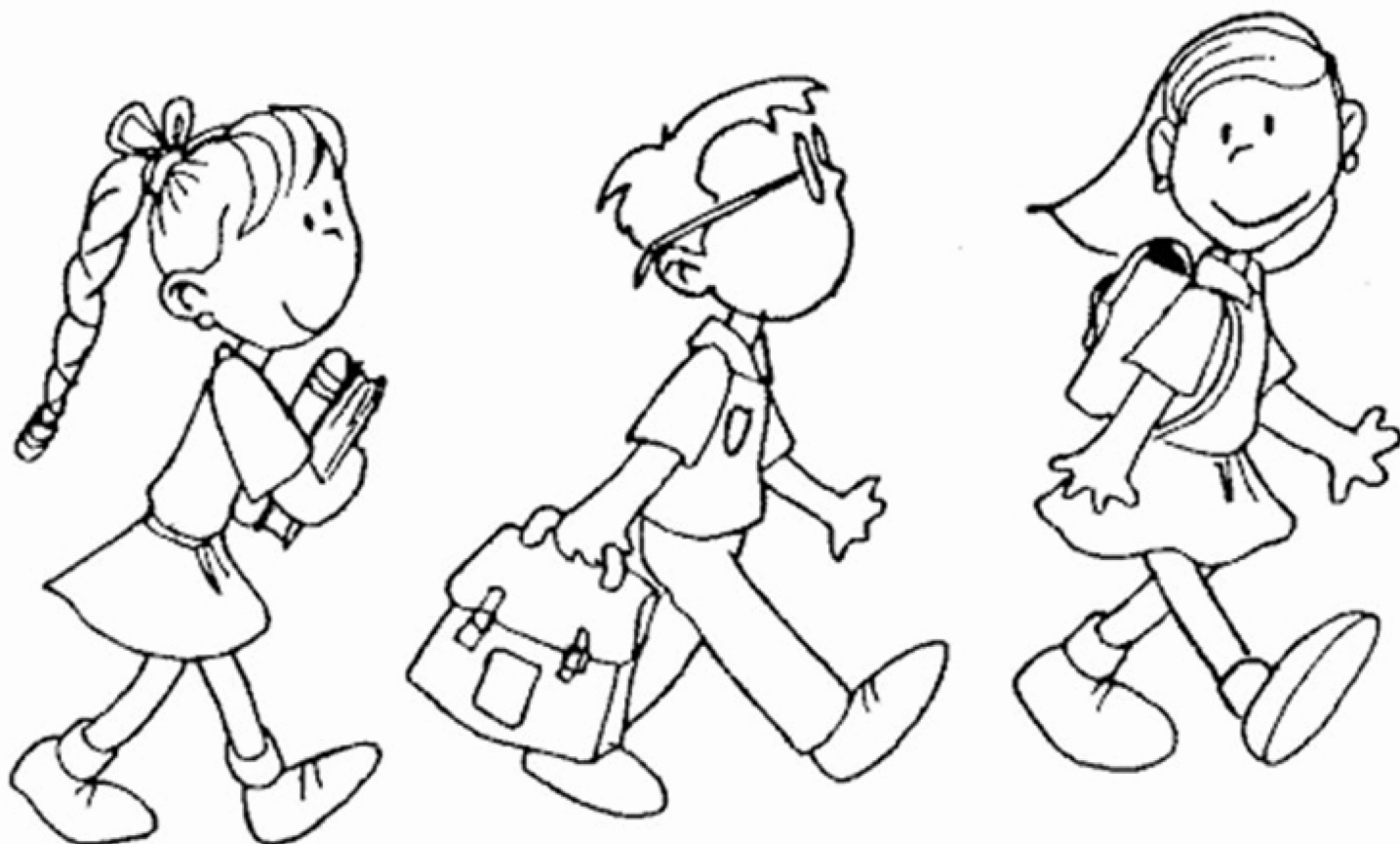
Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej. **Adres Wydawcy:** Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: **glostyczyna@tyczyn.pl**; **www.tyczyn.pl**; **Adres redakcji:** MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie:** MiGBP w Tyczynie. **Druk:** Drukarnia „Kolor”, Tyczyn, ul. Kościuszki 4a, tel. (17) 22-99-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

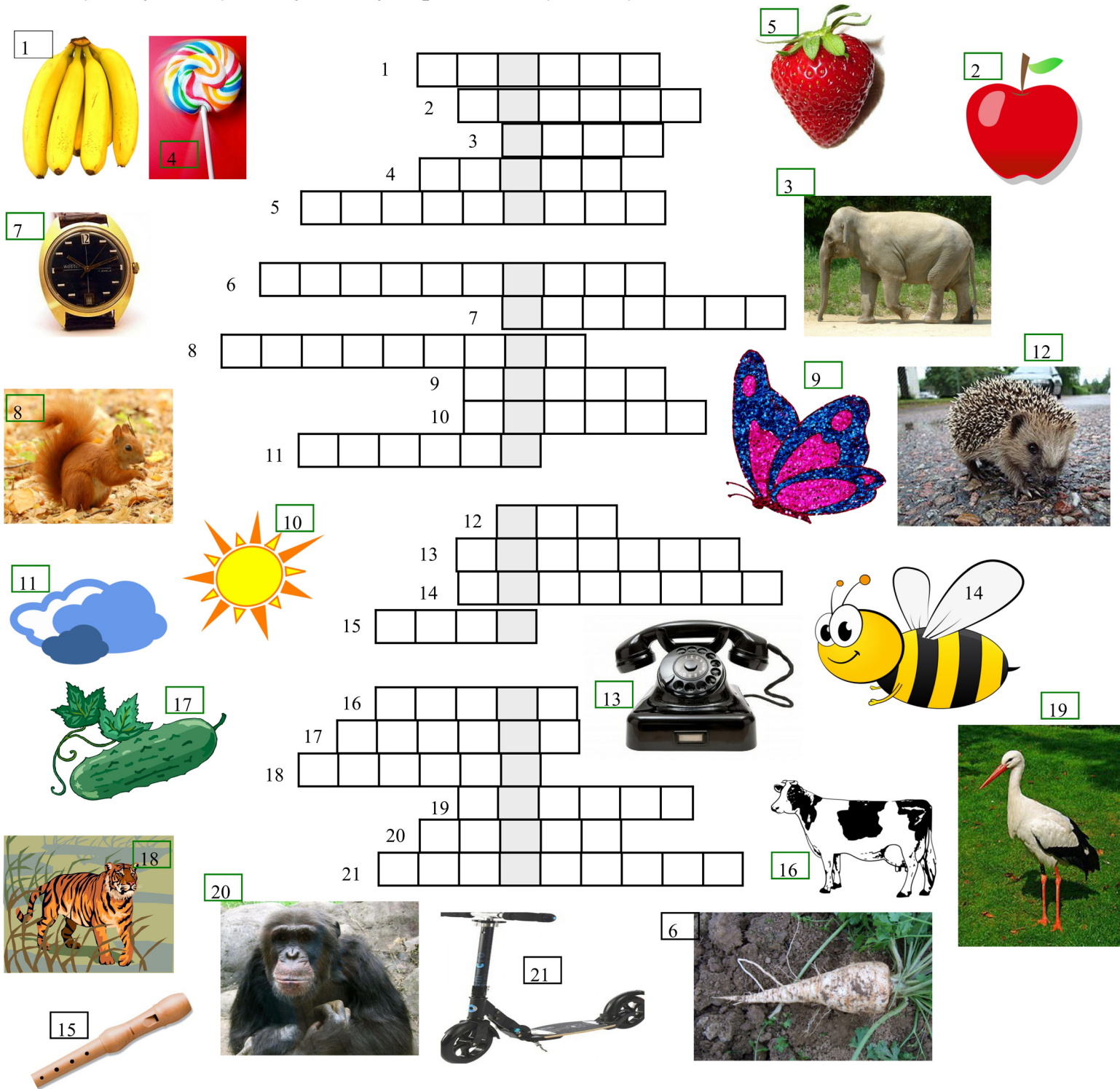
GŁOS DLA DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl)
Dodatek do 8. numeru „Głosu Tyczyna” (8/2016)

Pokoloruj obrazek. Pomóż dzieciom odnaleźć przybory szkolne.

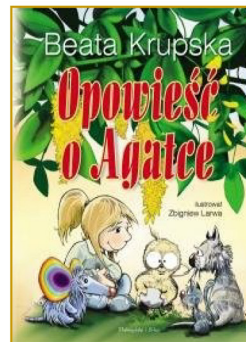
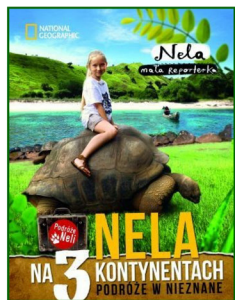

Rozwiąż krzyżówkę. Litery z szarych pól utworzą rozwiązanie.

Kącik Czytelnika

W naszej Bibliotece każdy znajdzie coś ciekawego do poczytania.

Flimero kolejny raz podbija Europę

Zwiedzamy Belweder

Dziewczyny z Flimero w „akcji”

Wierni kibice

W oczekiwaniu na werdykt jury

Nagrodzone posesje w konkursie „Tyczyn gminą pełną kwiatów i zieleni”

Druąa nagroda przypadła
Katarzynie i Wacławowi Stańkom z Tyczyna

Miejsce
pierwsze:
Iwona
Błażejowska
z Tyczyna

Miejsce trzecie otrzymała
Justyna Stachów z Kielnarowej

Wyróżnienia przyznano:

Marcie Przysaś z Kielnarowej

Krystynie Wiater z Kielnarowej